

Buejagt i Danmark

Foreningen af Danske Buejægere

Redaktion og copyright

Buejagt i Danmark

© Copyright Foreningen af Danske Buejægere (FADB)

Jævnfør lovebekendtgørelsen LBK nr 1144 af 23/10/2014 har den juridiske person Foreningen af Danske Buejægere ophavsret til det på denne site (<https://teori.fadb.dk> med undersider) indeholdte materiale

Materialet må bruges til personligt brug af personer, der er under uddannelse til buejægere eller som er buejægere og søger opdateret viden emnet. Disse parter må tage en personlig kopi. Materialet må ikke kopieres af andre eller videregives i nogen form. Der gøres opmærksom på, at materialet jævnligt bliver opdateret.

Materialet må ikke bruges i kommercielt øjemed.

Overtrædelse af nævnte rettigheder kan medføre retsforfølgelse.

Redaktion:

Bjarne Elkjær & Peter Bue Westh.

Tekster:

Jørgen Normann Christiansen, Lars Knudsen, David Hauge, Bjarne Elkjær, Bjarne Olsen, Thomas Lindy Nissen, Claus Bo Hansen, Niels Baldur.

Fotos:

Shutterstock, Thomas Lindy Nissen & Claus Bo Hansen.

Filmfotografer & redigering:

Thomas Lindy Nissen.

Korrektur:

Tom Buxbom, Bjarne Olsen, Bjarne Elkjær, David Hauge, Jørgen Vester, Bjarke Juul, Flemming Jakobsen & Carl Johan Mikkelsen.

Indhold

Redaktion og copyright	1
<i>Buejagt i Danmark</i>	<i>1</i>
Forord	4
Buetyper	5
Langbue	5
Recurvebue	7
Compoundbue	9
Nødvendigt grej	12
Pile	23
Skæftet	28
Spidser	30
Faner	34
Nocker	36
Træning	38
Skydeteknik	41
Film: Træningsteknik	44
Skudvinkler	44
Håndgreb	46
Pilebane – ballistik	48
På jagt	49
Når pilen træffer	50
Etik under buejagt	52
Sikkerhed	53
Skudafgivelse under jagt	55
Det store hjortevildt	58
Efter skuddet er afgivet	62
Dyrets reaktioner	65
Jagtfilm med udredning af schweissspor	67
Jagt på sociale medier	67
Jagtformer	68
Anstandsagt	69
Trykagt	70

Pyrshjagt.....	71
Lokkejagt.....	72
Jagt på flyvende vildt	73
Regulering med bue.....	73
Jagt i udlandet.....	74
Lovgivning vedr. buejagt.....	76
Uden for pensum	77
Hvad er FADB.....	77
Lokalforeninger under FADB	78
De fire B'er.....	78
Camouflage	80
Trimning af buen	86
Grundindstilling.....	86
Trimning af pilene	87
Trimning af montageudstyr	87
Papirtest.....	88
Avanceret trimning.....	89
Krybe-test	89
Skydeskive til bueprøven	90
Spine/pilens stivhed.....	90
Det obligatoriske kursus	91
Huskeliste til bueprøven.....	91
Brækning af råvildt.....	93

Forord

Før du kan aflægge en bueprøve, skal du have bestået jagtprøven. Derudover skal du have gennemført det obligatoriske buejagtkursus, efter endt kursus indberetter ens buejagtkursuslærer dette til Miljøstyrelsen. Det er godkendte buejagtkursuslærere under Foreningen af Danske Buejægere (FADB), der underviser på det obligatoriske buejagtkursus.

kilde: <https://mst.dk/friluftsliv/jagt/jagttegn/jagtens-proever/buejagtproeve/>

Denne bog indeholder alt uddannelsesmateriale, som skal bruges til det obligatoriske buejagttegnkursus og efterfølgende teoriprøve.

Foruden pensum findes uddybende materiale, som vedrører buejagt. Målgruppen er både aspiranter til buejagtprøven og eksisterende buejægere.

Bogen er senest opdateret: 09.09.2021

Buetyper

Med mange tusind år på "strengen" som jagtvåben, er langbuen vores ældste buetype. At der er tale om et stenaldervåben understreges bl.a. af fundet af Holmegårdbuen, som er ca. 9.000 år gammel. Længe inden det første krudtvåben blev opfundet, beviste buen sit værd i både krig såvel som på jagt.

Buer blev udviklet uafhængigt af hinanden på flere kontinenter, og våbentypen har gennem tiden undergået forskellig udvikling, der har skullet tilpasse den til aktuelle behov såsom krig eller jagt.

Fælles for alle buer er, at de ikke bør skydes uden pil på strengen, da dette i værste fald kan medføre ulykker, der kan skade skytten eller risikere at forårsage skader på buen i et sådant omfang, at denne ikke længere er sikker at skyde med, og derfor må betragtes som ødelagt.

Buen har som våbetype gennem årene gennemgået store forandringer, uden dog at give afkald på sin romantiske oprindelse. I dag finder vi tre buetyper, som lovligt kan anvendes til jagt i Danmark:

- langbuen.
- recurvebuen.
- compoundbuen.

De to traditionelle buer, langbuen og recurvebuen, kræver tilpasset spine og tilpassede pile. Den moderne compoundbue kan skyde med et lidt bredere udvalg af pile, der dog helst skal have en stivere spine. Læs om spine i afsnittet om pile.

Langbue

Oprindeligt blev langbuer lavet i mandslængde, men udviklingen har gjort, at de i dag kan være helt ned til omkring 147 cm (58 tommer) lange. Fra at være lavet af et stykke træ, kan de nu fås i moderne materialer som laminat af træ og glasfiber eller carbon, hvormed langbuens effektivitet er øget ganske betragteligt. Langbuer laves også med et lille svaj på benene og kaldes i det tilfælde for en Hybrid, selvom der stadig er tale om en langbue.

Buen laves som "one piece" eller "take down" med en lav vægt på 600-800 gram. Lyden fra strengen ved skud er svag, da strengen kun har kontakt med buen i enderne af buebenene. Lyden kan dæmpes yderligere med catwhiskers og gummidæmpere. Med udviklingen har man næsten fjernet den kraftige rekyl som buerne tidligere var kendt for. Rekylen kan desuden reduceres, hvis der skydes med lidt bøjet buearm.

Langbuen kræver meget lidt vedligeholdelse, men fordrer til gengæld stor træningsindsats, hvis man skal gå på jagt med den. På en langbue er det vigtigt, at strengehøjde og nockpunkt altid er det samme. Langbuen har ikke noget sigte så skydningen er enten instinktiv som med haglbøsse eller med såkaldt Gap, hvor man bruger pilespiden som sigte. Skyder man med Gap, skal der trænes meget i helt rutinemæssigt at kende den lille afstand mellem målet og pilespiden, som er det såkaldte Gap. Langbuen kan med fordel bruges til hurtige skud til flyvende vildt. Buetypen omsætter bedst sin energi til en tung pil, og træning kan stort set ikke lade sig gøre uden brug af fingerlap eller skydehandske.

Langbuen:

- har 10.000 år på bagen.
- er i princippet en pind med streng.
- er 180-200 cm lang.
- vejer 600-800 gram.
- afsender ikke strengeslag og er dermed lydløs.
- fås i modeller one-piece og take down.
- omsætter bedst sin energi til en tung pil.
- har kraftigt rekyl.
- kræver at skytten er i god form.
- fordrer megen træning.
- affyres uden sigte ved instinktiv skydning.
- kræver brug af fingerlap/skydehandske.
- bør strenges af, når den ikke er i brug.

skydehandsker og fingerlap

Recurvebue

Recurvebuen, også kaldet den olympiske bue, stammer oprindeligt fra Asien, hvor den blev udført af horn. Den kendetegnes ved, at buebenene krummer fremad, og strengen rører ved buens ben. Recurvebuer varierer meget i længde og kan være alt fra 130-175 cm (50-70 tommer) lange. Buetyper kan som langbuen være lavet som "one piece" eller "take down", som består af håndsektion med ben. En "take down", som er adskilt, fylder stort set ikke mere i længden end pilene. Buen kan være lavet af både træ, laminat eller carbon. På grund af benenes form kaster buen kraftigt og støjende, hvis den ikke er dæmpet, men strengen kan monteres med Catwhiskers eller gummidæmpere, ligesom en finjustering af strengenhøjden vil dæmpe støjen meget. Recurvebuen er som langbuen, en buetype, der kræver meget lidt vedligeholdelse.

Den kan i mange tilfælde udstyres med pilekogger, stabilisator, sigte og pilehylde. Buens konstruktion giver lette pile stor hastighed og præsterer derfor også fladere pilebane. Buens facon gør den svær at pyrsche med i tæt vegetation, da den let kommer til at hænge i. Med recurvebue skydes ligeledes instinktivt som med haglbøsse eller med Gap, der som nævnt i afsnittet om langbuen, er den lille afstand mellem målet og pilespiden. Heller ikke ved denne buetype kan det lade sig gøre at træne flittigt uden brug af fingerlap eller skydehandske.

Recurvebuen:

- kaldes også rytterbue eller vikingebue.
- bruges til konkurrenceskydning.
- er 125-175 cm lang.
- er en hurtig bue.
- støjer, da den præsterer strengeslag.
- fås som one-piece og take down.
- omsætter bedst sin energi til en let pil.
- kan udstyres med sigte og stabilisator.
- kan affyres ved instinktiv/sigtet skydning.
- kræver brug af fingerlap/skydehandske.

Skydehandsker og fingerlap

Compoundbue

Compoundbuen er den sidst udviklede buetype og langt mere moderne end både langbue og recurvebue. Buetypen blev udviklet i USA i slutningen af 1960'erne, mens vi i Danmark begyndte at se den nuværende form af compoundbue i løbet af 1980'erne.

Compoundbuen er speciel ved, at der i enden af buens ben er monteret et hjul, der roterer om en akse, der ikke sidder midt i hjulet. Da hjulet er excentrisk, oplever man, at den nødvendige trækkraft ændrer sig, efterhånden som hjulet drejer rundt. Den excentrisk placerede akse gør, at buen i fuldt optræk reducerer den nødvendige kraft, der skal til at holde strengen trukket.

En moderne compoundbue reducerer typisk buens trækvægt med omkring 75-85%, således at man i fuldt optræk står med mindre holdevægt, end det der kræves for at trække buen. Denne egenskab gør compoundbuen til den mest anvendte af de tre typer jagtbuer.

Compoundbuen består af en håndsektion, som er midten af buen. Det er her man "holder fast" i buens greb. Håndsektionen er typisk lavet af aluminium eller magnesium. Mest anvendt er 6061 aluminium legering, som også er kendt fra flyindustrien. Noget af det sidste nye er jagtbuer, hvor håndsektionen er lavet af carbon fiber.

Håndsektioner

Håndsektionens geometri og design varierer fra producent til producent, men overordnet kan håndsektionen inddeles i tre geometrier:

- reflex.
- straight.
- deflex.

På en reflex håndsektion er buegrebet placeret bagved håndsektionens centerlinje, mens det på en deflex er placeret foran centerlinjen. De fleste jagtbuer bliver produceret med reflex geometri, da pilens udgangshastighed bliver højere på denne type buer end på deflex buer.

Ulempen ved reflex håndsektionerne er, at buen bliver mere følsom for vrid i buegrebet. En reflex bue har en lavere strengehøjde, da grebet er ”trukket” bagud mod strengens hvileposition. Dette gør, at strengen accelererer pilen over en større relativ del af træklængden, end hvis strengehøjden havde været høj som på en deflex bue. En typisk reflex jagtbue har en strengehøjde fra buegrebet til strengens hvileposition på $5\frac{3}{4}$ tommer til $6\frac{1}{2}$ tommer. Jo lavere strengehøjden er, des sværere er det at få plads til et tykt jakkeærme, som øger ”bredden” af handledet. En deflex bue kan have helt op til 9 tommer i strengehøjde.

Buebenene

I forlængelse af håndsektionen sidder buebenene. Når buen spændes, bliver buebenene trukket bagud eller nedad/opad og opbygger derved energi, som frigives til pilen, når buen skydes.

Buebenene på en compoundbue er typisk fremstillet af komposit materiale, der bliver støbt på samme måde som glasfiber. Inden for de sidste fem år er der sket en stor udvikling inden for design og geometri på bueben, således at benene på de nyeste jagtbuer er ekstremt effektive og stort set rekyl fri.

Buehjul

I enden af compoundbuens ben sidder buens hjul. Når strengen trækkes tilbage, roterer buens hjul om en excentrisk akse og herved spændes buens ben, samtidig med at den excentriske placering af akslen gør, at buens nødvendige trækvægt reduceres. Denne effekt kaldes let-off. For at spænde en jagtbue kræves normalt et træk på omkring 60-70 pund. Hjulenes design og excentricitet gør, at buen i fuldt optræk kun behøver at blive holdt med omkring 15-20 pund. Når strengen slippes roterer hjulene tilbage, og frigiver den energi, der er opbygget i benene. Hjulene afgør også træklængden på buen, og korrekt træklængde er en meget vigtig detalje, for at opnå maksimal præcision med buen.

Når buen spændes, trækker man strengen tilbage, indtil hjulene roterer imod trækstoppet. Strengen og kablerne forbinder de to hjul på buen, og når strengen trækkes tilbage, er kablerne med til at spænde buens ben sammen, så buens energi bliver opbygget. Materialet der bruges til strenge og kabler er typisk fremstillet af en blanding af Dyneema og Vectran, som er et kunstfibermateriale.

Compoundbuen:

- stammer fra 1966.
- blev udviklet i USA.
- er en meget kort bue.
- er tung.
- omsætter bedst sin energi til en let pil.
- er meget hurtig og effektiv.
- støjer i moderat grad.
- kræver meget udstyr.
- affyres med sigtet skydning.
- præsterer et let-off på op til 80%.
- affyres med brug af release.

Nødvendigt grej

Foruden bue og pile er der en del andet grej, det er nødvendigt at have for at opnå så præcis skydning som muligt. Derudover er der en del grej, det er muligt at klare sig uden, men som optimerer den jagtlige oplevelse og skydningen generelt. Buejagt er i nogen grad en grejsport, men husk at intet grej kan erstatte jævnlig og velplanlagt træning.

Armguard

Armguardens formål er til dels at beskytte underarmen mod slag fra strengen under skudafgivelse, men grejdelens vigtigste funktion er dog at holde ærmet væk fra strengen. Rammer strengen ærmet under skudafgang, kan det ikke forventes, at pilen træffer, hvor man sigter. I værste tilfælde kan strengens kontakt med ærmet forårsage en grim anskydning. Bruges der 3D-tøj eller ghillie suit sammen med en armguard, skal man være opmærksom på, at ærmet måske også skal trimmes lidt med en saks, således at strengen kan bevæge sig frit ved skudafgang. Armguarden findes i forskellige materialer og udformninger, hvorfor man selvfølgelig skal vælge den, man føler sig mest komfortabel med.

Håndledsrem

Håndledsremmen er med til at aflaste hånden, især hvis man står længe med buen under eks. en trykjagt. Remmen har ligeledes stor værdi, når man skal lære at skyde med buen som ny buejæger. Mange nye buejægere holder krampagtigt fast i buen ved skudafgang, da de er bange for at buen skal "springe" fra dem ved skud. Her giver håndledsremmen tryghed, når man skal lære at holde løst på håndtaget ved skudafgang. Med remmen er det muligt at holde helt løst på håndtaget, uden buen tabes i skuddet. Det er vigtigt at remmen ikke monteres, så den sidder stramt på håndledet, da buen skal kunne bevæge sig frit ved skudafgang.

Afstandsmåler

Dette er et vigtigt redskab til brug ved buejagt, da man på grund af pilens krumme bane bør kende afstanden til det vildt, der skydes til. En god afstandsmåler til buejagt skal kunne måle afstande helt ned til et par meter fra skytten. Mange afstandsmålere er udstyret med kompensator for skud i vinkler op eller ned, hvilket ligeledes er en stor fordel, da ballistikken ændrer sig i forhold til skudvinkel. På afstandsmålere med vinkelkompensator kan afstandsmåleren indstilles, så den ikke viser den reelle afstand, men den afstand, som sigtet rent ballistisk skal indstilles på. Afstandsmålere findes i mange modeller og kvaliteter. Vær opmærksom på at der kan være stor forskel på, hvor god en afstandsmåler er i f.eks. regnvejr og tåge. En afstandsmåler, der skal bruges på buejagt, bør have en størrelse, der gør den nem at have med på jagt og let at betjene.

Stabilisator

Stabilisatoren har flere funktioner. Bl.a. er den med til at stabilisere buen ved skudafgang, ligesom den tilfører lidt ekstra vægt til buen og evt. kompenserer for andet grej, som er monteret på buen. Stabilisatoren, der findes i mange udgaver og længder, har også en vibrations- og lyddæmpende effekt ved skudafgang. Søg evt. hjælp hos en professionel, så du får den stabilisator, som passer til din bueopsætning og skydestil. Vær opmærksom på at stabilisatoren på en bue, der skal bruges til jagt i Danmark, ifølge lovgivningen maksimalt må være 35 cm.

Pilekogger

Pilekogger til montering på buen - bruges primært af compoundbueskytter

Pilekogger til at bære på ryggen - bruges oftest af skytter med traditionel buer

Pilekogger til at bære på hoften - bruges oftest af skytter med traditionel buer

Pilekoggeret er buens "magasin", hvor pilene opbevares under jagt. Pilekoggeret findes i forskellige udgaver, til montering på buen, i bæltet eller på ryggen. De fleste compoundbue jægere vælger at montere pilekoggeret på buen, hvor det monteres på siden af buen. Buemonteret pilekogger kan fås i faste eller aftagelige udgaver, hvilket man vælger er en smagssag. Mange af de buejægere, der går på jagt med traditionelle buer, vælger at have koggeret på ryggen eller i bæltet. Pilekoggere, som er monteret på buen, skal holde pilene godt fast, således at der ikke kommer lyde fra pile eller kogger ved skudafgang. Bruges buemonteret kogger, skal man træne med fuldt pilekogger, da vægten af koggeret kan ændre pilens træfpunkt.

Støjdæmpning af buen

Gummidæmper på bueben

Strengedæmper

Pilens hastighed er lavere end lydens, hvorfor det er vigtigt at støjdæmpe buen så meget som muligt. Dette for at vildtet ikke når at reagere på skuddet, inden pilen rammer. Der findes mange former for støjdæmpning. Nogle buer er udstyret med gummidæmpere fra fabrikkens side, andre er ikke. Der kan monteres gummidæmpere på buen flere steder, f.eks. på buebenene, strengen og kablerne. Når buen er godt støjdæmpet, bliver den mere stum i selve skudafgangen. Spørg evt. en professionel om hvilke muligheder der er for at dæmpe det buesæt, du vælger.

Sigter

Der findes flere forskellige typer af sigter til buen

- Fast sigte.
- Justerbart sigte.
- Sigter med indbygget afstandsmåler.

Et sigte bør være udstyret med et godt og let aflæseligt vaterpas, da det forhindrer, at buen kæntres. Har man svært ved at stille skarpt på målet eller sigtepindene, findes der sigter og peeps med linser, som måske kan afhjælpe problemet.

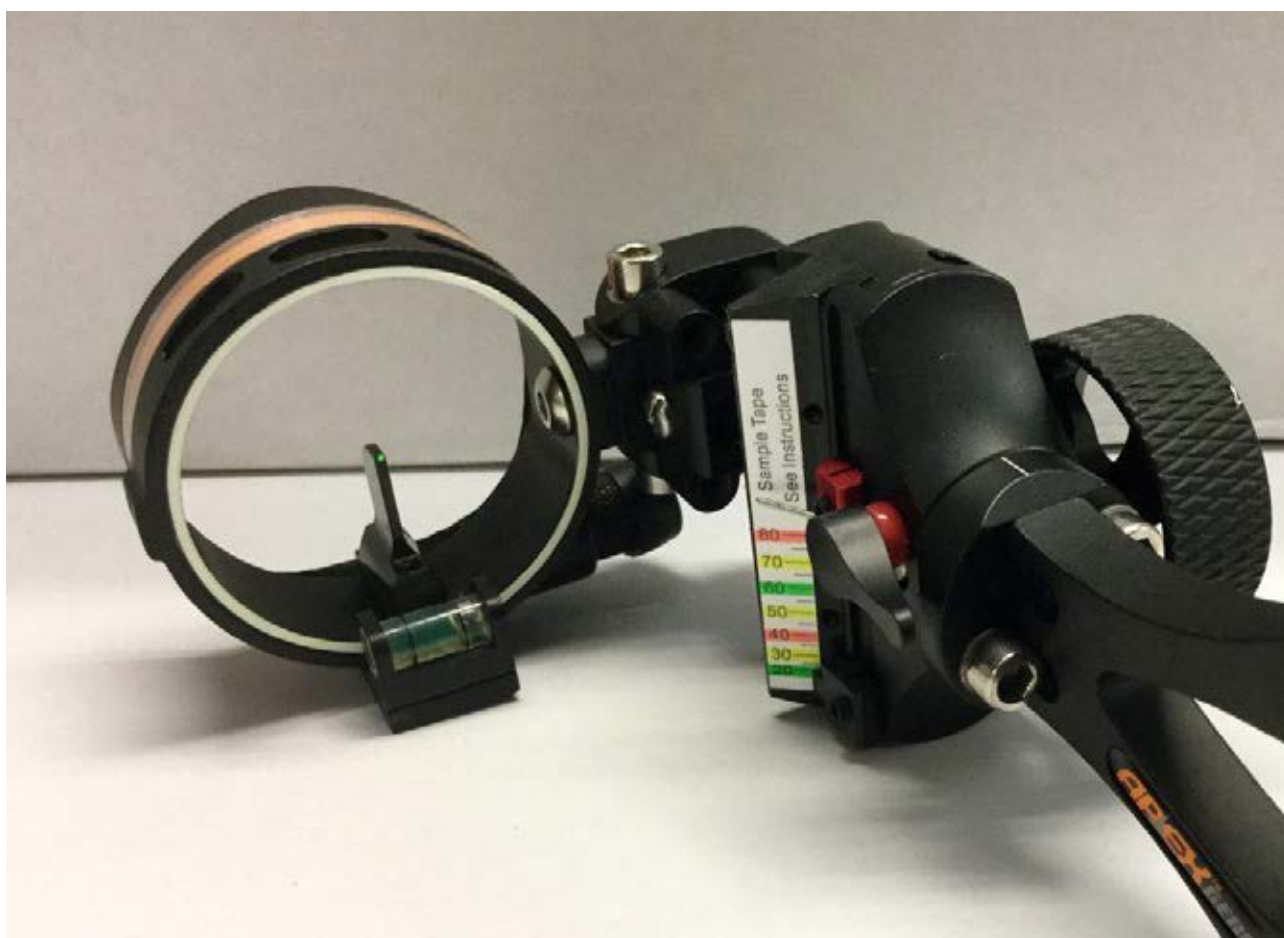
En fællesnævner for de tre typer af sigte er, at de giver mulighed for at træne på længere afstande end de anbefalede 20 meter. Skydetræning på f.eks. 30 eller 40 meter kan godt anbefales, da det herefter føles nemmere at skyde på afstande inden for de anbefalede til jagt. Er uheldet ud og en anskydning forekommer, kan træning på længere hold give mulighed for at følge op med et succesfuld skud på længere afstand. Derudover gør træning på længere afstande også at skytten kender sit grej bedre og ikke mindst egne begrænsninger.

Faste sigter

Denne typer sigter fås med en eller flere sigtepinde og findes i mange prisklasser og kvaliteter. Vælg et sigte af god kvalitet med gode faste justeringsmuligheder af både sigtehus og pinde. Som ny buejæger kan det anbefales, kun at bruge en eller to sigtepinde, således at risikoen for at tage fejl af pindene fjernes eller minimeres. Efterhånden som du bliver mere kendt med dit grej, kan du begynde at bruge flere sigtepinde til træning på lidt længere afstande. Når træning på længere afstande påbegyndes, skal der tages højde for pilebanen, da det kan være nødvendigt at holde lidt over eller under træfpunktet alt efter den afstand, der skydes på.

Justerbare sigter

Denne type sigte er typisk udstyret med en enkelt pind i sigtet, som kan justeres i forhold til afstanden der skal skydes på. Dette gør enten ved hjælp af et hjul eller anden anordning på siden af sigtet. Også disse sigter findes i flere prisklasser og kvaliteter, og det anbefales at vælge et sigte af god kvalitet med justeringsmulighed, som passer til skyttens evner og temperament. Justerbart sigte giver mere præcis skydning, da man kan stille sigtet på den præcise udmålte afstand. Det er dog ikke altid, at man har den mulighed på praktisk jagt, da indstillingen kræver flere bevægelser. Det kan derfor anbefales som udgangspunkt at indstille f.eks. 20 meters afstand og så holde over eller under som med et fast sigte. Det er således vigtigt også med dette sigte at kende pilebanen på de pile, der anvendes.

*Anvendes der justerbart sigte til bueskydeprøven, skal sigtet være låst i en fast position.

Sigter med indbygget afstandsmåler

Sigte med indbygget afstandsmåler

Elektronisk sigte med indbygget afstandsmåler

Der findes forskellige modeller af sigter med indbygget afstandsmåler på markedet og fælles for dem alle, er, at de er udstyret med både en eller anden form for "sigtepind" og afstandsmåler. Der er lavet forskellige løsninger af de forskellige fabrikanten, men alle giver mulighed for hurtigt at måle afstanden til målet ud, mens buen er trukket. Der er prisforskel på de modeller, som afspejler hvor mange funktioner sigtet har. Det kan f.eks. være, hvor mange pileprofiler sigtet er udstyret med. Hvilket betyder, at man kan have en sigteprofil for en jagt pil, der bruges til jagt på råvildt og en anden til pile, der bruges under jagt på det større hjortevildt. Det er således muligt at skifte mellem de forskellige pilebaneprofiler, uden at der skal skydes ind hver gang, der skiftes pilevægt. En anden feature for sigterne er, at de kan måle den horisontale afstand til målet ved vinklede skud op eller nedad. Fælles for sigterne er ligeledes, at de kan bruges som et sigte med faste sigtepind, hvis der er brug for det.

Anvendes sigtetyper til bueskydeprøven skal afstandsmåleren være afdækket med f.eks. tape, da der ikke må bruges elektronisk afstandsmåler til prøven.

Peep sigte

Peep sigtet er en ring, som bliver monteret på buestrengen og kaldes også for det bagerste sigtemiddel. Peep sigtet er det, der sigtes igennem når buen er trukket og bruges til at centrere det forreste sigtehus, hvormed der opnås en bedre præcision af skuddet. Peep sigter er lavet i forskellige materialer og findes med varierende hulstørrelser. Til jagtbrug er det en fordel at vælge et peep sigte med en lidt større huldiameter, således at der kommer lys nok igennem. Dette er en fordel under eks. jagt i en efterårsmørk skov eller lign. Det er muligt at få et peep sigte med linser, hvis man har svært ved at fokusere klart på målet og sigtepinden.

Releaser

Håndledsrelease

Håndholdt release

Releaset er compoundbuens "aftrækker" og et hjælpemiddel, der bevirker bedre og mere ensartet afskydning af pilen. De to mest brugte til releaser til jagt herhjemme er:

- et som sidder på håndleddet og bliver affyret med en aftrækker.
- et som bliver holdt i hånden og f.eks. affyres med tommelfingeren.

Der findes flere forskellige modeller i flere prisklasser, men også her er det en god ide, at vælge et i god kvalitet og gerne med mulighed for at indstille bl.a. aftræksvægt og længde på releaset m.v. Der må helst ikke være "slæb" i aftrækket. Det skal føles som en tynd gren, der knækker, når skuddet går, men det er meget individuelt hvilke releaser, der tiltaler den enkelte buejæger.

Pilehylder

Whisker Biscuit pilehylde

Fald ned/drop down pilehylde

Formålet med pilehylde er at fastholde pilen under jagt og sørge for en god støtte under affyring af pilen. De mest brugte pilehylder til dansk jagt er Whiskers Biscuits og fald ned (drop down) hylder. De sidst nævnte findes i lidt forskellige modeller. En korrekt opsat pilehylde er meget vigtig for at få den ønskede præcision ud af buen, hvorfor det kan anbefales at søge professionel hjælp til opsætning.

- Whisker Biscuits er en pilehylde, som holder pilen på plads med børster næsten hele vejen rundt om pilen. I denne pilehylde er pilen fastholdt, uanset hvordan buen holdes. Børsterne findes med forskellige hulstørrelse og der findes således varianter til alle pilediametre. Denne type hylde er forholdsvis nem at installere og indskyde, men vær opmærksom på at børsterne kan blive slidte og skal udskiftes. Dette gøres ved at købe en ny indsats af børster, men til gengæld er denne type pilehylde forholdsvis prisbillig.

- Fald ned (drop down) hylde, er en pilehylde med en gaffel, hvori pilen hviler og som falder ned ved skudafgang. Her er monteret en bøjle på toppen af gaflen for at holde pilen på plads i gaflen under jagt. Denne type pilehylde er ved korrekt opsætning lidt mere præcis end Whisker Biscuit, men opsætningen af fald ned pilehylden er lidt mere omstændelig. På en kvalitetspilehylde af denne type bliver gaflen holdt nede ved skud og slår ikke op med uønsket fanekontakt til følge. Denne type pilehylde er lidt dyrere end den med børster. Det er vigtigt at montere det medfølgende tape i gaflen for et mere lydløst optræk af buen.

Pile

Pilen er, som alt andet grej, en vigtig del af udrustningen og kan sagtens betegnes som buejægerens "ammunition". En jagtpil består af fire grundlæggende elementer:

- spids.
- skaft.
- faner.
- nock.

Lovmæssige krav til pilens energi, vægt og pilespids:

Kronvildt, dåvildt og sika:

Spids: Skærende, fastbladet med min. 25 mm skær og mindst 3 blade.

Pil: Min. 33 gram

Energi: Min. 80 joule.

Råvildt, ræv, hare og gås:

Spids: Skærende, mekanisk eller fastbladet med min. 25 mm skær og mindst 3 blade.

Pil: Min. 25 gram.

Energi: Min. 40 joule med fast blad og 70 joule for mekanisk blad.

Øvrige arter:

Spids: Skærende med min. 20 mm skær og to blade eller blunt på min. 16 mm.

Pil: Min. 20 gram.

Energi: Min. 40 joule og 70 joule for blunt.

Energikrav og -beregningsmodel:

$$E_0 = 1/2 * m * v^2$$

E_0 er pilens energi målt i joule.

m er pilens vægt målt i kilogram.

v er pilens hastighed målt i meter pr. sekund.

fps	ms	20	20,5	21	21,5	22	22,5	23	23,5	24	24,5	25	25,5	26	26,5	27
150	45,7	21	21	22	22	23	24	24	25	25	26	26	27	27	28	28
155	47,2	22	23	23	24	25	25	26	26	27	27	28	28	29	30	30
160	48,8	24	24	25	26	26	27	27	28	29	29	30	30	31	32	32
165	50,3	25	26	27	27	28	28	29	30	30	31	32	32	33	34	34
170	51,8	27	28	28	29	30	30	31	32	32	33	34	34	35	36	36
175	53,3	28	29	30	31	31	32	33	33	34	35	36	36	37	38	38
180	54,9	30	31	32	32	33	34	35	35	36	37	38	38	39	40	41
185	56,4	32	33	33	34	35	36	37	37	38	39	40	41	41	42	43
190	57,9	34	34	35	36	37	38	39	39	40	41	42	43	44	44	45
195	59,4	35	36	37	38	39	40	41	42	42	43	44	45	46	47	48
200	61,0	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	46	47	48	49	50
205	62,5	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53
210	64,0	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55
215	65,5	43	44	45	46	47	48	49	50	52	53	54	55	56	57	58
220	67,1	45	46	47	48	49	51	52	53	54	55	56	57	58	60	61
225	68,6	47	48	49	51	52	53	54	55	56	58	59	60	61	62	63
230	70,1	49	50	52	53	54	55	57	58	59	60	61	63	64	65	66
235	71,6	51	53	54	55	56	58	59	60	62	63	64	65	67	68	69
240	73,2	54	55	56	58	59	60	62	63	64	66	67	68	70	71	72
245	74,7	56	57	59	60	61	63	64	66	67	68	70	71	72	74	75
250	76,2	58	60	61	62	64	65	67	68	70	71	73	74	75	77	78
255	77,7	60	62	63	65	66	68	69	71	72	74	76	77	79	80	82
260	79,2	63	64	66	68	69	71	72	74	75	77	79	80	82	83	85
265	80,8	65	67	69	70	72	73	75	77	78	80	82	83	85	86	88
270	82,3	68	69	71	73	74	76	78	80	81	83	85	86	88	90	91
275	83,8	70	72	74	76	77	79	81	83	84	86	88	90	91	93	95
280	85,3	73	75	76	78	80	82	84	86	87	89	91	93	95	97	98
285	86,9	75	77	79	81	83	85	87	89	91	92	94	96	98	100	102
290	88,4	78	80	82	84	86	88	90	92	94	96	98	100	102	104	105
295	89,9	81	83	85	87	89	91	93	95	97	99	101	103	105	107	109
300	91,4	84	86	88	90	92	94	96	98	100	102	105	107	109	111	113
305	93,0	86	89	91	93	95	97	99	102	104	106	108	110	112	115	117
310	94,5	89	92	94	96	98	100	103	105	107	109	112	114	116	118	121
315	96,0	92	94	97	99	101	104	106	108	111	113	115	118	120	122	124

fps	ms	27	27,5	28	28,5	29	29,5	30	30,5	31	31,5	32	32,5	33	33,5	34
150	45,7	28	29	29	30	30	31	31	32	32	33	33	34	34	35	36
155	47,2	30	31	31	32	32	33	33	34	35	35	36	36	37	37	38
160	48,8	32	33	33	34	34	35	36	36	37	37	38	39	39	40	40
165	50,3	34	35	35	36	37	37	38	39	39	40	40	41	42	42	43
170	51,8	36	37	38	38	39	40	40	41	42	42	43	44	44	45	46
175	53,3	38	39	40	41	41	42	43	43	44	45	46	46	47	48	48
180	54,9	41	41	42	43	44	44	45	46	47	47	48	49	50	50	51
185	56,4	43	44	45	45	46	47	48	48	49	50	51	52	52	53	54
190	57,9	45	46	47	48	49	49	50	51	52	53	54	54	55	56	57
195	59,4	48	49	49	50	51	52	53	54	55	56	57	57	58	59	60
200	61,0	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	59	60	61	62	63
205	62,5	53	54	55	56	57	58	59	60	61	61	62	63	64	65	66
210	64,0	55	56	57	58	59	60	61	62	64	65	66	67	68	69	70
215	65,5	58	59	60	61	62	63	64	65	67	68	69	70	71	72	73
220	67,1	61	62	63	64	65	66	67	69	70	71	72	73	74	75	76
225	68,6	63	65	66	67	68	69	71	72	73	74	75	76	78	79	80
230	70,1	66	68	69	70	71	72	74	75	76	77	79	80	81	82	84
235	71,6	69	71	72	73	74	76	77	78	80	81	82	83	85	86	87
240	73,2	72	74	75	76	78	79	80	82	83	84	86	87	88	90	91
245	74,7	75	77	78	79	81	82	84	85	86	88	89	91	92	93	95
250	76,2	78	80	81	83	84	86	87	89	90	91	93	94	96	97	99
255	77,7	82	83	85	86	88	89	91	92	94	95	97	98	100	101	103
260	79,2	85	86	88	89	91	93	94	96	97	99	100	102	104	105	107
265	80,8	88	90	91	93	95	96	98	99	101	103	104	106	108	109	111
270	82,3	91	93	95	97	98	100	102	103	105	107	108	110	112	113	115
275	83,8	95	97	98	100	102	104	105	107	109	111	112	114	116	118	119
280	85,3	98	100	102	104	106	107	109	111	113	115	117	118	120	122	124
285	86,9	102	104	106	108	109	111	113	115	117	119	121	123	125	126	128
290	88,4	105	107	109	111	113	115	117	119	121	123	125	127	129	131	133
295	89,9	109	111	113	115	117	119	121	123	125	127	129	131	133	135	137
300	91,4	113	115	117	119	121	123	125	128	130	132	134	136	138	140	142
305	93,0	117	119	121	123	125	127	130	132	134	136	138	140	143	145	147
310	94,5	121	123	125	127	129	132	134	136	138	141	143	145	147	150	152
315	96,0	124	127	129	131	134	136	138	141	143	145	147	150	152	154	157

fps	ms	34	34,5	35	35,5	36	36,5	37	37,5	38	38,5	39	39,5	40	40,5	41
150	45,7	36	36	37	37	38	38	39	39	40	40	41	41	42	42	43
155	47,2	38	39	39	40	40	41	41	42	42	43	44	44	45	45	46
160	48,8	40	41	42	42	43	43	44	45	45	46	46	47	48	48	49
165	50,3	43	44	44	45	46	46	47	47	48	49	49	50	51	51	52
170	51,8	46	46	47	48	48	49	50	50	51	52	52	53	54	54	55
175	53,3	48	49	50	51	51	52	53	53	54	55	55	56	57	58	58
180	54,9	51	52	53	53	54	55	56	56	57	58	59	59	60	61	62
185	56,4	54	55	56	56	57	58	59	60	60	61	62	63	64	64	65
190	57,9	57	58	59	60	60	61	62	63	64	65	65	66	67	68	69
195	59,4	60	61	62	63	64	64	65	66	67	68	69	70	71	72	72
200	61,0	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	72	73	74	75	76
205	62,5	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
210	64,0	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84
215	65,5	73	74	75	76	77	78	79	81	82	83	84	85	86	87	88
220	67,1	76	78	79	80	81	82	83	84	85	87	88	89	90	91	92
225	68,6	80	81	82	83	85	86	87	88	89	91	92	93	94	95	96
230	70,1	84	85	86	87	88	90	91	92	93	95	96	97	98	100	101
235	71,6	87	89	90	91	92	94	95	96	97	99	100	101	103	104	105
240	73,2	91	92	94	95	96	98	99	100	102	103	104	106	107	108	110
245	74,7	95	96	98	99	100	102	103	105	106	107	109	110	112	113	114
250	76,2	99	100	102	103	105	106	107	109	110	112	113	115	116	118	119
255	77,7	103	104	106	107	109	110	112	113	115	116	118	119	121	122	124
260	79,2	107	108	110	111	113	115	116	118	119	121	122	124	126	127	129
265	80,8	111	113	114	116	117	119	121	122	124	126	127	129	130	132	134
270	82,3	115	117	119	120	122	124	125	127	129	130	132	134	135	137	139
275	83,8	119	121	123	125	126	128	130	132	133	135	137	139	141	142	144
280	85,3	124	126	127	129	131	133	135	137	138	140	142	144	146	147	149
285	86,9	128	130	132	134	136	138	140	141	143	145	147	149	151	153	155
290	88,4	133	135	137	139	141	143	145	146	148	150	152	154	156	158	160
295	89,9	137	139	141	144	146	148	150	152	154	156	158	160	162	164	166
300	91,4	142	144	146	148	151	153	155	157	159	161	163	165	167	169	171
305	93,0	147	149	151	153	156	158	160	162	164	166	169	171	173	175	177
310	94,5	152	154	156	158	161	163	165	167	170	172	174	176	179	181	183
315	96,0	157	159	161	164	166	168	171	173	175	177	180	182	184	187	189

Skftet

Pileskftet kan for alle buetyper være lavet af aluminium, glasfiber, kulfiber eller en kombination af aluminium og kulfiber. For de traditionelle buers vedkommende (langbue og recurvebue) kan de også være lavet af træ.

Det vigtigste parameter for pilen og pileskftet er, at den skal passe til kombinationen af skytte og bue. Vi gennemgår i de følgende afsnit hvilke parametre, der har indvirkning på pileskftet.

Spine (pilens stivhed):

Man opdeler pile i forskellige stivhedsgrader, som kaldes "spine". Pilens spine er et udtryk for, hvor blød den er, når den bøjes. Pilen bøjer i skudøjeblikket pga. strengens tryk inocken, og denne bøjning kan kontrolleres ved, at skytten bruger en pil med den korrekte spine. Den korrekte stivhed af jagtpilen, kan man finde ved at bruge en såkaldt spine tabel.

For at kunne bruge tabellen er det vigtigt at kende pilens totale spidsvægt, pilens nødvendige længde til buens træklængde, samt hvor mange pund buen yder. Til en "normal" dansk buejæger som har ca. 29 tommer træklængde og en compoundbue, der trækker 60-65 pund, vil en pil med spine på 300 til 350 være at anbefale. Generelt må pilen hellere være for stiv end for blød, da en for stiv pil kan skyde udmærket, mens en pil, der er for blød, bøjer for meget i skudøjeblikket og taber energi ved dette. Brug af korrekt spine har stor betydning for at opnå ensartet træfpunkt for såvel jagtspidser som feltspidser, samt for at opnå en pilebane hvor pilen forlader buen så ensartet og lige som muligt.

Bruger man en pil, som er meget for blød i forhold til anbefalet, kan man risikere, at pilen fragmenterer i skudøjeblikket.

I denne lille film ses afskydningen af en blød pil:

[Archery Slow Motion Arrow Flight Cycle Slow Motion 5000fps - YouTube](#)

Rethed:

Ud over opdeling efter stivhed inddeles pile også i forskellige sorteringer efter kvaliteter. En pil med "rethed" på 0.001 er mere lige i skftet end en pil med rethed på 0.006. Kvaliteten af retheden på pilen har betydning for, hvor præcist pilene kan grupperes sammen i skydeskiven. Retheden har også betydning for prisen pr. pileskft, da pile, som er mest "lige", er dyrere end pile med lavere rethed. Man skal dog være rimeligt godt skydende for at kunne mærke en forskel i præcision mellem pile med rethed på f.eks. 0.001 og 0.003. De mest solgte jagtpile i Danmark har en rethed på 0.003.

Jagtpile findes ligeledes i forskellige tykkelser, hvor de tyndeste er omkring 4 mm i skft-diameter og de tykkeste ca. 9 mm. I nyere tid er der kommet en tendens til, at producenterne går mod at lave tyndere pile for at mindske "modstanden" over pileskftet og sikre dybere penetration. Den mest anvendte jagtpil i Danmark er 6 mm i diameter.

Når man vælger sit pileskft, har stivheden og diameteren betydning for, hvor tung pilen ender med at være. Alle pileskfter har en værdi for "vægt pr. længde" (Grains pr. inch eller forkortet GPI), som fortæller, hvor meget en tomme af pileskftet vejer. Hvis man gerne vil have en tung pil, kan det være svært at opnå med tynde pile, da der er mindre materiale i skftet. Vægten af pilen afhænger også af pileskftets længde, som skal passe til buens træklængde. Som buejæger skal man

være opmærksom på, om ens valg af pile gør, at mindstevægten på hhv. 20, 25 og 33 gram kan overholdes.

Eksempel på tre tykkelser af pileskaft. Vær opmærksom på at den to-bladede pilespids til venstre i billedet ikke må anvendes til jagt på hjortevildt, ræv, hare og gæs i Danmark.

Materiale og skader:

Pileskafter kan være lavet af aluminium, carbon, træ eller en blanding af carbon og aluminium. Træpile bruges hovedsageligt af langbueskytter, mens pileskafter, hvor carbon og aluminium kombineres, kan bruges til at opnå meget stive pile med lav diameter og høj vægt.

Inden man skyder med sine pile, bør man inspicere sine skafter, for at se, om der er opstået skader i pileskaftets komponenter eller materiale. En pil med carbonskaft kan godt være skadet, uden det kan ses, hvorfor man kan teste dem ved at bøje den. Høres en svag knasende lyd, skal den kasseres. Hvis to pile har ramt hinanden i skiven, kan skaftet have taget så stor skade, at det svækkes og skaftet ikke holder i skuddet. Hvis pilen fragmenterer i skudøjeblikket pga. en skade i skaftet, kan man få stumper af pilen i buehånden. Husk derfor ALTID at inspicere pilene, hvis der er risiko for, at pilen har fået en skade.

Spidser

Når det kommer til jagtspidser, findes der et hav af forskellige, og producenterne konkurrerer konstant om at lave endnu mere effektive spidser i alverdens forskellige udformninger. I Danmark er det dog ikke alle typer af jagtspidser, som er tilladt til brug på jagt, og for at være lovlig til jagt i Danmark skal en jagtspids være lavet af stål.

I Bekendtgørelse om buejagt, bilag 1 kan der læses om regler vedr. spidser m.m. i forhold til den art, der jages: [Bekendtgørelse om buejagt](#)

I Bekendtgørelse om forsøg med buejagt på dåvildt, sikavildt og kronvildt kan du læse om regler vedr. spidser i forhold til jagt på det store hjortevildt:

[Bekendtgørelse om forsøg med buejagt på dåvildt, sikavildt og kronvildt](#)

Overordnet findes der fire forskellige typer af pilespidser:

- *træningsspids:*

Til daglig træning bruges der normalt ikke jagtspidser, men i stedet en lille ”spids”, som ikke har skærende flader. Der findes forskellige udformninger på træningsspidser, og hver producent af skafter tilbyder sit eget udvalg af spidser, som passer til deres skafter. Den primære grund til at anvende træningsspidser til daglig træning er at nedsætte slitage på skivemateriel, da træningsspids blot efterlader et lille hul i skivematerialet i forhold til en jagtspids, som skærer materialet helt i stykker.

Træningsspids må ikke anvendes til jagt.

Der findes et bredt udvalg af træningsspidser - her syv forskellige. Ingen af disse må anvendes til jagt i Danmark.

- *blunt*:

En blunt er en "flad" spids, som bruges til at slå i modsætning til at skære. Blunts findes i flere forskellige udformninger, og i Danmark må blunts kun bruges til småvildt. Ved brug af blunts opleves det indimellem, at pilen penetrerer dyret og flyver hele vejen igennem i stedet for at "slå" og falde af. Den danske definition af blunt er i de senere år blevet udfordret af små effektive designs på spidser, som ikke kan kategoriseres efter den klassiske norm for blunt, men de virker fremragende på småvildt.

Blunts findes i mange varianter - her tre forskellige. Denne type spidser må, hvis de har over 16 mm anslagsflade, anvendes til jagt i Danmark. Dog må de ikke anvendes på klovbærende arter samt ræv, hare og gås.

- fastbladet spids:

Den fastbladede spids skal jf. bekendtgørelse om buejagt være skærende. Den fastbladede spids har ingen bevægelige dele, men nogen producenter har konstrueret spidsen, så den skærende flade er udskiftelig. Der findes et enormt udbud af fastbladede spidser med varierende størrelser og designs med hhv. to, tre og fire skærende flader. Når man vælger en fastbladet spids, skal man være opmærksom på, at man i princippet monterer styrende flader i spidsen af sin pil. Vælger man en fastbladet spids, er det derfor vigtigt samtidig at forholde sig til, om fanerne bagerst i pilen kan stabilisere pilens flugt tilstrækkeligt. Til buejagt på det store danske hjortevildt er det et lovkrav, at denne type spidser anvendes.

To-bladet spidser må ikke anvendes til hjortevildt, ræv, hare og gås.

Trebladet pilspejs med fast od.

Firebladet pilspejs med fast od.

- mekanisk spids:

Den mekaniske spids er kendetegnet ved at være monteret med bevægelige dele. Normalt ligger de skærende blade foldet fremad mod spidsen langs et centerstykke med udfræsninger til bladene. Ved anslag fanges bladene af modstanden og foldes ud i en bagudrettet stilling. Mekaniske spidser har en stor aerodynamisk fordel, da spidserne er mindre end fastbladede spidser og dermed ikke styrer så meget med fronten af pilen. Udfordringen ved mekaniske spidser er, at der kræves en høj anslagsenergi for at få spidsen til at folde sig ud og gennemtrænge dyret. Der findes et stort udvalg af mekaniske spidser i mange forskellige udformninger.

Pilspejser med mekanisk spids findes i mange varianter - her er vist to typer som sammenfoldet og åben. Denne type spidser må i Danmark anvendes til jagt på alle jagtbare arter på nær de store hjortevildtarter; kronvildt, dåvildt og sikavildt.

ADVARSEL!!!

ANVEND KUN JAGTSPIDSER FRA ANERKENDTE PRODUCENTER.

Der er i Danmark ingen krav til kvaliteten af pilespidser til jagtbrug, ud over at den skal været lavet af stål, og der er ingen krav til styrken af en jagtspids, hvorfor nogle buejægere er faldet for fristelsen til at selvimporterer spidser fra Kina. Men pas på med de billige kinesiske efterligninger, da du ikke har nogen garanti for, at de rent faktisk kan holde til træf i dyrekroppen. Pilespidser, der kollapse under gennemtrængning af dyret, præsterer langt fra den optimale virkning og forsager ud over ærgrelse også stor risiko for grimme anskydninger.

Her ser du et eksempel på en "kinaspids" som kollapsede ved træf på råvildt. Kollapset førte til en grim anskydning og lang eftersøgning med schweisshund. Bladet blev skilt fra ferrulen undervejs igennem dyret, hvilket IKKE må ske.

Her ses en sammensat "kinaspids" (t.h.) ved siden af en original spids, som er støbt og derfor ikke kan kollapse. "Kinaspidsen" er loddet sammen med meget små lodninger og efterfølgende malet, derudover er materialet i bladet meget tyndere og blødere end i originale spidser.

Slibning af spidser

I denne lille film kan du lære om vigtigheden af skarpe pilespidser, og hvordan du sliber de spidser, for hvilke dette er nødvendigt:

[Slibning af jagtspidser - FADB - YouTube](#)

Husk:

- jagtspidsen (skærende) skal være fremstillet af stål.
- forholdet mellem længde og bredde bør være mindst 2:1.
- jagtspidsen må ikke være forsynet med modhager.
- jagtspidsen skal altid holdes skarp som et barberblad.

Faner

Bagerst på pilens skaft sidder ”styrefjerene”, som i moderne sprog kaldes faner. Fanerne kan være lavet af naturfjer eller gummi/plast materialer. Der monteres normalt tre faner på en pil, med 120 graders mellemrum, men man kan også bruge fire eller seks faner. Fanerne kan være limet direkte på skaftet, eller der kan anvendes en ”wrap” som underlag for fanerne. Fordelen ved wrap er, at denne kan aftages meget let med alle tre faner på, hvorimod det kan være besværligt at afrense skafterne for fanelim, hvis fanen er limet direkte på skaftet.

Fanernes opgave er at styre pilen ved at rette bagenden ind efter vindmodstanden langs med pilen. Tilføjer man en lille vinkel ”offset” i forhold til skaftet, vil fanerne få skaftet til at rotere om egen akse og derved stabilisere skaftet yderligere.

Man bruger et faneapparat til at montere faner på pilen, og på faneapparatet vælges, om fanen skal monteres helt lige eller med offset. Man kan montere fanerne med op til fem graders offset, men det mest normale til jagtpile er et offset på omkring to-tre grader. For nogen fanetyper kan det være vanskeligt at få bunden af fanerne til at binde på skaftet, hvis der bruges meget offset. Jo mere offset man laver på fanerne, des mere styrer de. Ulempen ved meget offset er også, at fanerne giver mere vindmodstand, hvilket med nogen faner betyder mere larm fra disse.

Til venstre ses eksempel på pil med snoet (offset) faner, mens der til højre er tale om pil med lige faner. Begge er med naturfaner lavet af fjer.

Det er væsentligt at bruge så lydløse pile som muligt, da lyden/støjen fra jagtpilen, når frem til dyret inden selve pilen, og lyden fra pilen kan være med til at dyret reagerer før anslag. Generelt er pile med plastfaner de mest lydløse.

Fanernes længde varierer fra ca. halvanden tommer op til fem tommer. Til jagtpile skal fanerne stabilisere pilen med en jagtspids i front og da jagtspidsen også ”styrer” pga. sin udformning, er det vigtigt, at fanerne er store nok til at styre pilen, selv om der er en spids i front. Udfordringen ved at bruge meget lange faner, kan til tider være, at de ligger helt inde i pilehylden, inden buen trækkes. Vælger man korte faner med et højt profil, kan udfordringen være at få fanerne fri af buevinduet og pilehylden uden at få kontakt i skuddet.

Der er forskellige meninger om, hvad der fungerer bedst (korte høje eller lange lave) faner, men uanset hvad man vælger, er det vigtigt at kontrollere, at fanerne kan komme fri af buen uden kontakt, da dette kan resultere i dårlig præcision.

Til jagt på flyvende vildt anvendes flu flu pile, som er monteret med faner, der er designet til at bremse pilens fremdrift, hvormed skudafstanden reduceres markant.

Sådan kan du kontrollere, om der er fanekontakt:

[How To Check Clearance Issues on Bow - YouTube](#)

Skud med pil som kommer korrekt fri:

[Compound bow in slow motion, 600 and 1200 frames/sec. Mathews Switchback - YouTube](#)

Nocker

Bagerst i pilen sidder nocken, der har til opgave er at fastholde pilen på strengen, indtil buen afskydes. Nocker findes i mange forskellige udformningen og størrelser, men består altid af to dele. Den ene del skal sættes ind i skaftet og må ikke sidde løs, den anden klemmer omkring strengen og fastholder pilen på denne.

Da der findes mange forskellige størrelser af pileskafter, findes der tilsvarende mange forskellige størrelser på nockerne. For de fleste carbon og aluminium skafter gælder, at skafterne er hule rør, hvor nocken skubbes ind. På træskafter og nogle aluminiumskafter skal nocken limes fast uden på skaftets bagende.

Den anden del af nocken ”klikkes” på strengen og holder pilen fast til strengen, når buen trækkes. Der findes forskellige størrelser af nocker, hvorfor det er vigtigt at vælge en nock, der passer til den tykkelse midterbeviklingen på buestrengen har.

Man kan kontrollere om nocken passer, ved at give buen et lille stød opad, mens buen holdes, så strengen er vandret, og pilen hænger nedad mod gulvet. Hvis nocken er for løs, vil pilen falde af buen.

Hvis nocken er for stram, vil den sidde så hårdt på viklingen, at strengen drejer med rundt, når pilen drejes rundt og væk fra buen.

Er nocken for løs eller for stram, kan man enten vælge en anden nock eller skifte midterbeviklingen på strengen, så denne får en anden diameter.

Der findes også lysnocker, som indeholder et lille batteri og en LED pære. Lysnocken er udformet, så lyset tændes i skudøjeblikket, og anvender man et kamera til at dokumentere jagten, kan pilens flugt og træfområde meget tydeligt ses, når lysnocken er tændt. Når pilen skal findes under

eftersøgning, er det også en stor hjælp med en lysnock til lokalisering af, hvor pilen er landet. Hvis man bruger en lysnock på sine jagtpile og almindelige nocker på sine træningspile, skal man være opmærksom på, at forskellen mellem nockerne vægt og udformning kan give forskellige træfpunkter.

Det er vigtigt, at nockerne inspiceres på samme måde som pileskafterne. Nockerne er lavet af et plastmateriale og kan tage skade af at blive ramt af en anden pil. Hvis en nock er skadet, kan den fragmentere i skuddet og dermed give buen et "tørskud". Det er en god ide at efterse sine nocker jævnligt og udskifte nocker, som ser ud til at være slidt eller skadede.

Træning

Naturen er kuperet og fuld af forhindringer, hvilket betyder at du kommer til at skyde i forskellige stillinger såsom knælende, stående, siddende og fra skydetårn. For at blive en god buejæger er træning meget vigtig, da din krop og hjerne skal kunne memorere den præcise position, du skal stå i, for at have et fast ankerpunkt og bevægelsesmønster når du skyder. På buejagt kan det være de små marginaler, der gør den store forskel.

Træn gerne dine skud på en både todimensional og tredimensional dyrefigur. I den forbindelse kan det anbefales at træne i den lokale klub, som har de bedste mål og tilbyder sparring med andre buejægere. Gennem lokalforeningernes mange dygtige medlemmer og instruktører kan du få alle de gode råd og guidelines, du har brug for, under din vej til perfektion af dine skud.

Hvis du ikke har lyst eller tid til at møde op i den lokale klub, er der mulighed for at finde mange videoer på YouTube, som du kan bruge, når du træner i haven.

Som beskrevet i kapitlet om buer og pile findes der utroligt mange forskellige piletyper og alskens udstyr til din bue. Det er således let at lade sig friste af de mange muligheder, men vælg én slags pil og hold dig til den, mens du træner. Det er ikke udstyret, der gør den store forskel, men derimod din indsats og deraf kommende rutine.

Afstandsbedømmelse

Til trods for at Naturstyrelsen afvikler prøven med maksimale skudafstande på ud til 24 meter og et prøvespørgsmål, der godkender skud ud til 25 meter, er den af FADB maksimalt anbefalede skudafstand 20 meter. Dette fordi risikoen for at anskyde dyret øges markant ved længere skudafstande, idet pilen er langsommere end lydens hastighed. Derfor vil dyret ganske enkelt kunne nå at flytte sig, før pilen når frem, da det vil kunne høre lyden fra strengen eller se pilen komme.

I kuperet terræn eller hvor der er sløringer som blade, buske, skygger og lys kan det være svært at afstandsbedømme, hvorfor du bør træne dette. For at træne din evne til afstandsbedømmelse, kan du øve dig, når du går en tur i naturen. Vælg et punkt og tæl dine skridt hen til punktet. De fleste voksne mennesker bruger 10-12 skridt pr. 10 meter, men mål for en sikkerheds skyld dine egne skridt inden øvelsen.

Som buejæger er det vigtigt at kunne måle en afstand ud med det blot øje. Det er nemlig ikke altid muligt at anvende afstandsmåler i en skarp jagtsituation. Under træning kan man med fordel anvende afstandsmåler til at efterprøve mål foretaget uden.

Skydetræning

Recurve- og langbuer kaldes også traditionelle buer. Jagtudøvelse med disse buetyper kræver megen træning, da de er uden sigtemidler, og du derfor skal lære at skyde instinktivt. At skyde instinktivt vil sige, at du fokuserer på et punkt på dyret, mens din krop indstiller sig efter dit mål, inden du slipper pilen.

Med denne type buer er det vigtigt, at du træner skydning på mål, der er 30 meter væk, da din træfsikkerhed således på 20 meter under jagten vil være meget større.

Pilen har ikke helt den samme fart som ved skydning med moderne compoundbuer og har derfor en svag nedadgående vinkel.

Jagt med traditionelle buer kræver meget mere træning og gerne året rundt. Til gengæld er buerne meget lettere at bære på under jagten, da de er mere simpelt bygget og ikke har det samme ekstraudstyr, som man ser på compoundbuer.

Compoundbuen er udstyret med sigtemidler, den kan holdes trukket i længere tid og der bruges en release til at afgive skuddet. Denne buetype er lettere at skyde med end de ovennævnte, men kræver selvfølgelig også en del træning.

Gældende for alle buetyper er, at det er en god ide at træne under forskellige vejr- og lysforhold, da disse har indvirkning på skydningen såvel som evnen til at lave korrekt afstandsbedømmelse.

Når det kommer til træning med buen er kvalitet vigtigere end kvantitet. Det er altså bedre at sætte den første pil godt hver gang end at skyde mange skud bare for skydningens skyld. Man skal dog ikke undervurdere den fysiske træning, som mange afgivne skud giver af trækarm m.m.

Ankerpunktet og optræk

Ankerpunktet er det punkt, hvor træk hånden placeres mod kinden og det punkt, der ligeledes skal være ens hver gang for at opnå ensartet skudplacering.

Ankerpunktet er forskelligt fra person til person og er det sted på kæben eller kinden, hvor den enkelte skytte har den bedste vinkel og træklængde.

Selve optrækket af buen skal foregå i en glidende bevægelse nedefra og op, og må af sikkerhedsmæssige årsager ikke gøres over vandret.

Træn i at holde buen trukket og fæstnet ved dit ankerpunkt i flere minutter, inden skuddet afgives. Jo længere tid buen kan holdes trukket, inden et præcist skud afgives, desto større chance har du for at opnå succes på praktisk jagt.

Det er meget vigtigt, at skytten har det samme ankerpunkt i hvert skud, da dette har betydning for en ensartet præcision.

Ankerpunkt:

Et vigtigt element for at opnå konstant og ensartet skydning er ankerpunkter. Dette begreb dækker over et fixpunkt, som den hånd man affyrer buen med altid finder tilbage til, når man finder sigtebilledet. Ved at kombinere et tydeligt/let genfindeligt ankerpunkt med korrekt tryk i buen vil præcision og skydningens konstans øges betragteligt.

Afvikling af skuddet:

Løbende træning og gentagen indøvelse af de forskellige skud er yderste vigtighed, da skytten dermed opnår den sikkerhed, der kræves for at agere korrekt i pressede situationer. Ved træning

oparbejdes rutiner, som gennem gentagelsen instinktivt huskes af kroppen og dermed pr. instinkt sikrer, at det perfekte skud afgives.

Rutiner, der skal indarbejdes under træning:

- korrekt håndstilling i buen.
- fast greb i releasen med fingeren bag aftrækkeren, når der trækkes op.
- fokus på målet og evnen til at finde det igennem peep og sigte.
- fortsat at holde hoved og bue rettet i samme stilling mod målet, når releasen udløses.
- først at sænke buen, når målet er truffet.
- huske altid at trække under vandret, for derefter at løfte buen og sigte på målet.
- lydløst og glidende optræk.
- rutinemæssige afgivelse af skud iklædt jagttøj og grej, der bruges under praktisk jagt.
- fokus på træningens første pil, da denne er klart den vigtigste.

Når kommende buejægere har valgt det grej, man vil til prøve med og påbegynder træning til denne, er det en god ide ikke at købe nyt grej undervejs eller ændre på det grej, man har valgt – når buen er indskudt skal der blot træning, træning og mere træning til.

Brug lokalforeningerne:

FADBs lokalforeninger rundt om i landet tilbyder løbende skydetræning eller konkurrencer i jagt- og feltskydning, hvor buejægere kan teste egne evner og blive endnu bedre bueskytter. Disse skydninger foregår ofte under jagtrelevante forhold. Ved deltagelse er der oplagt mulighed for at buejægere kan stifte bekendtskab med skydning til mål fra forskellige afstande og et bredt udvalg af vinkler. Skydningerne såvel som omgivelserne er i udstrakt grad lagt an på at minde om decideret jagt.

Skydeteknik

For at opnå så ensartet skudafgivelse og skudbillede som muligt, skal skydeteknikken indøves gennem gentagne affyringer af pile.

For at kunne afgive det perfekte skud skal pilen ligge på lige linje med den vinkel underarmen har hævet, når buen er trukket helt ud. I den stilling opnås god balance mellem trykket i hånden omkring grebet og trækket i strengen. Grebet om buen og vinklen på underarmen er uhyre vigtigt, da det er vigtige parametre, når træfpunktet skal være det samme hver eneste gang.

Er skydningen svingende fra gang til gang eller fra skud til skud, er det ofte disse parametre, der skal justeres, for at opnå den bedste træfsikkerhed.

Trykpunktet, hvor der gribes om buens greb, skal ligge i det bløde punkt mellem tommel- og pegefinger. Musklerne i hånd og arm skal være afslappede og blot støtte buen. Hvis der spændes for meget, vil det kunne medføre ufrivillige bevægelser i affyringen af skuddet, ligesom et hårdt greb vil ændre skuddets placering.

I stående skydestilling står skytten, under optimale forhold, fuldt oprejst med fødderne placeret i en vinkel på 90 grader i lige linje fra dyret mod skytten.

I knælende skydestilling sidder skytten, under optimale forhold, på knæene med benene placeret i en vinkel på 90 grader i en lige linje fra dyret mod skytten.

I siddende skydestilling sidder skytten, under optimale forhold, på eks. en klapstol på jorden med benene placeret i en vinkel på 90 grader i en lige linje fra dyret mod skytten.

Ved skydning fra skydetårn eller -stige forholder skytten sig som ved de øvrige skydestillinger, men bukker overkroppen fremover ved at knække i hoften.

Film: Træningsteknik

Det er vigtigt at holde træningen så jagtrelevant som muligt. Det er væsentligt at træne i jagttøj og bruge langsomme, jagtrelevante bevægelser

Træn forskellige skydestillinger, som her siddende skydning:

[Træning Siddende skydning - YouTube](#)

Jagtrelevant træning i roligt træk:

[Træning Træk og skud - YouTube](#)

Skudvinkler

På jagt kan begivenhedernes gang ikke forudsiges, og man bør således være forberedt på at kunne klare alle situationer. Skydning til et stykke vildt, der kommer for under en skydestige, er meget anderledes end stående træningsskydning til et 3D dyr, der står helt stille. Det er altså vigtigt at træne skydning fra alle skudvinkler, da det er godt at mestre under praktisk jagt, eller omvendt at vide hvad man ikke mestrer og dermed skal holde sig fra.

Når der afgives vinklede skud op- eller nedad, er den ballistiske afstand til dyret at sidestille med den vandrette afstand. Skydes der eks. fra et skydetårn, vil den praktiske afstand således svare til den vandrette afstand fra platformen til dyret. Ved skydning fra skydestige er det ikke nok at vurdere

afstanden til målet, også vinklen er her vigtig, i forhold til hvor pilen bør træffe dyret. Ved vinkle

de skud ændrer det ønskede træfpunkt sig i forhold til skud afgivet vandret, og der skal tages højde for, at organerne ligger midt i dyret og pilen derfor skal passere gennem dette vitale område.

Hvis dyret ikke står med hele bredden mod skytten, skal denne vurdere træfpunktet, i forhold til, den vinkel dyret står i, således at pilen penetrerer vitale dele under sin vej gennem dyret akkurat som med et kuglevåben.

Med hensyn til vinkler er det uforsvarligt at skyde til klovbærende vildt, der står i en vinkel over 45 grader både mod eller bort fra skytten. I de skarpe vinkler bliver træfområdet ganske enkelt for lille og risikoen for en anskydning alt for stor.

Uanset hvilken vinkel der skydes fra, er det vigtigt at placere pilen, så de vitale organer midt i dyret træffes perfekt. Her ses indskud i dyret fra vandret og oppefra.

Her ses forskellen på træfpunktet midt i dyret, fra skydetårn/-stige. Den øverste pil er den i vandret, mens den nedadgående tydeligt viser, hvor lavt en pil træffer i hjertet på trods af indskuddet.

Håndgreb

Håndgrebet er et af de vigtige elementer, når det kommer til korrekt skudafgivelse med bue. I dette kapitel gengiver vi korrekt håndgreb, men illustrerer samtidig nogle af de fejl, man kan begå.

Korrekt håndanlæg på håndsektionen, idet trykket fra håndsektionen går i en lige linje til skulderen.

Ukorrekt håndanlæg på håndsektionen, idet trykket ligger forkert på håndsektionen pga. vredet håndled.

Korrekt løs hånd på håndsektionen, idet fingerspidserne kun støtter let på håndsektionen.

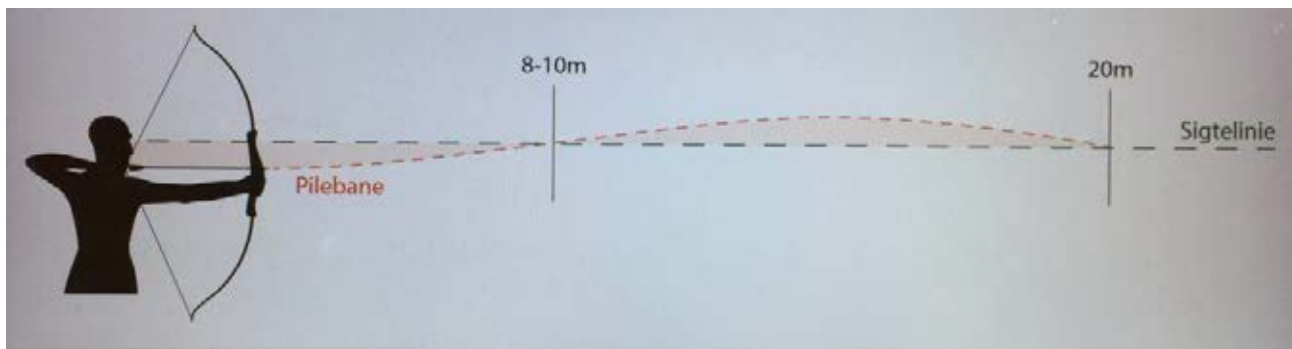

Ukorrekt håndstilling, idet der her holdes for hårdt på håndsektionen, og derfor er der fare for, at buen bliver vredet.

Forkert håndstilling, da der klemmes og vrides på håndsektionen, og der således er fare for, at strengen rammer armen ved skud afgang.

Pilebane – ballistik

Ovenstående illustration viser pilebanen ved indskydning på 20 meters afstand. Pilen forlader buen ca. 6-8 cm under sigtelinjen og krydser denne ca. 8-10 meter ude. Herefter toppe den ca. 15 meter ude, inden den rammer sigtelinjen igen på 20 meters afstand, herefter falder den hurtigt.

Inden du går på jagt, bør du teste dit eget buesæt og lære pilebanen på dine pile at kende på de forskellige afstande.

På jagt

Buejagt er vel nok det tætteste, vi kommer på en oprindelig jagtform i den vestlige verden, men selv om det er en ”stenalderjagtform”, er der – i en moderne verden – flere nutidsemner, buejægeren skal forholde sig til.

Det gælder bl.a. at sikre vildtet en så hurtig og smertefri død som muligt, hvorfor en forståelse for pilens virkning i vildtkroppen er en grundlæggende del af det at gå på buejagt.

Som under andre jagtformer er jagtens etiske aspekt også en stor del af buejagt, ligesom forståelse for ikke at ødelægge buejagtens og buejægerens gode omdømme ved uheldig ageren på eks. sociale medier er det.

Buen er et meget kraftigt våben, der også i sikkerhedsmæssig forstand skal sidestilles med andre våbentyper. Der skal tages højde for buens styrker og begrænsninger både sikkerhedsmæssigt som under skydning til vildt.

I de næste underafsnit går vi i dybden med ovenstående emner.

Når pilen træffer

Pilespidser, der bruges til jagt, skal være med knivskarp od, da kun et fint snit gennem hjerte-/lungeregion, vil forårsage hurtig forblødning og/eller skæbnesvangert tab af lungekapacitet. Træffes dyret vitalt med en skarp od forender det næsten øjeblikkeligt, mens træf uden for de vitale dele eller træf med en sløv jagtod kan resultere i langvarig forblødning eller en ubehagelig anskydning.

Jagtoddens skarphed

I nogle tilfælde performer en knivskarp jagtod bedre i dyrekroppen end en ekspanderende riffelkugle, idet det rene snit forårsager ekstremt hurtig forblødning. Er jagtodden til gengæld sløv, eller er der hakker i den, kan dette afsted komme flere mekanismer, der forhindrer hurtig blodudstrømning. Det er således meget vigtigt, altid at anvende en knivskarp jagtod, når der skydes til vildt.

Blødning

Ved en skade af et blodkar spiller følgende parametre ind på hastigheden af blodtabet:

- blodtrykket.
- vævsmodstand omkring såret.
- afstanden fra såret til hjertet.
- hjertets pumpeevne.

Når hjertet eller hovedpulsåren træffes med en skarp pilespids, falder blodtrykket næsten øjeblikkeligt og tilførslen af blod til hjernen stopper. Blodtryksfaldet udløser et chok og dyret mister bevidstheden inden for maksimalt 15 sekunder, hvorefter det forender.

Træffer pilen det centrale lungeområde, resulterer det altid i, at flere pulsårer gennemskares. Ved sådan en skud løber blodet lige så hurtigt af ”systemet”, som vand løber ud af en åben vandhane.

Hurtig blodudstrømning kan hindres eller helt stoppes af flere mekanismer såsom:

- at der dannes blodpropper omkring skaden.
- at blodårerne går i krampe.
- at blodet i skaden koagulerer.
- at vævet omkring skaden hæver.

I denne film illustreres forskel på en skarp jagtod og en sløv:

[Se her](#)

Blodtryk

Hjertets pumpe rytme giver blodet i årerne et overtryk, som har kæmpe betydning for pileskuddets hurtige virkning. Ved træf i arterier, vil dyret qua blodtrykket, forbløde hurtigt, mens træf i mindre tilbageførende vener, hvor blodtrykket er langt lavere end i de store fremførende, forårsager et noget langsommere blodtab. I lungernes blodårer er blodtrykket langt lavere end i kroppens årer.

Træf og flugt

Træf af et dyr forårsager frigivelse af adrenalin i dyrekroppen, hvilket i nogle tilfælde kan kompensere for op til 20 % tab af kroppens totale blodmængde. Frigivelse af adrenalin bevirker, at dyrekroppen øjeblikkeligt kompenserer for det kraftige blodtab ved en pulsøgning. Samtidig vil der ske en omfordeling af blod i kroppen, således at dele, der er vigtige for flugt og overlevelse, såsom

hjerne, hjerte og muskler, tilgodeses, fremfor mere "overfladiske" områder som knogler, indvolde m.m.

I dette notat fra DTU kan du få dybdegående indsigt i buevåbnets effektivitet: **Notat fra DTU**

Notatet er begået af:

Professor i patologi, dyrlæge, PhD Tim Kåre Jensen.

Seniorforsker i patologi, dyrlæge, Phd Mette Sif Hansen.

Dyrlæge, PhD-stud i patologi Godelind Wolf-Jäckel.

Specialkonsulent, Koordinator for faldvildtundersøgelserne i Danmark, dyrlæge, PhD Mariann Chriél.

Referencer i forhold til udarbejdelse af notatet:

- Andestad, T. (2008). Fulltreff: slik unngår du skadeskyting. Oslo: Tun Forlag as.
- Arnemo, J. M., Söderberg, A. & Kraabøl, M. Skadeskyting av rovvilt – Begrepsforståelse, kunnskapsstatus og kvantifisering. – NINA Rapport 838. 48 s. Trondheim juni 2012 ISSN: 1504-3312 ISBN: 978-82-426-2433-8
- Daly, C.C.; Kallweit, E.; Ellendorf, F. (1988): Cortical function in cattle during slaughter: Conventional captive bolt stunning followed by exsanguination compared to shechita slaughter. Veterinary Record 122 pages 325-329
- Ditchkoff, S. S., Welch, E. R., Lochmiller, R. L., Masters, R. E., Starry, W. R., & Dinkines, W. C. (1998). Wounding rates of white-tailed deer with traditional archery equipment. (Fish and wildlife association Rapport nr. 52, 1998). Oklahoma: Cooperative fish and wildlife research unit
- Du Boulay GH, El Gammal T and Trickey SE 1973 True and false carotid retia. British Journal of Radiology 46: 205-212
- Ferencz C and Greco JM 1969 Pulmonary arterial design in mammals. Morphologic variation and physiologic constancy. Johns Hopkins Medical Journal 125: 207-224
- Grandin, T., Regenstein, J.M. (1994): Religious slaughter and animal welfare: a discussion for meat scientists. Meat Focus International – March 1994 pages 115-123
- Gregory, N.G., H.R. Fielding, M. von Wenzlawowicz, K. von Holleben (2010): Time to collapse following slaughter without stunning in cattle. Meat Science, Volume 85, Issue 1, May 2010, Pages 66–69. doi:10.1016/j.meatsci.2009.12.005
- Gregory, G.; Wotton, S.D. (1984): Time of loss of brain responsiveness following exsanguination in calves. Resource Veterinary Science 37 pages 141-143
- Gregory, N.G. (2005): Bowhunting deer. Animal Welfare 2005, 14: 111-116 Blackmore, D.K (1984): Differences in the behavior of sheep and calves during slaughter. Resource Veterinary Science 37 pages 223-226
- Hartwig H and Hartwig HG (1985): Structural characteristics of the mammalian spleen indicating storage and release of red blood cells. Aspects of evolutionary and environmental demands. Experientia 41: 159-163
- Sudhues, H. (2004): Wundballistik bei Pfeilverletzungen INAUGURAL – DISSERTATION zur Erlangung des doctor medicinae der Medizinischen Fakultät der Westfälischen Wilhelms-Universität Münster
- Munk, M.L.; Munk, E.; Levinger, I.M. (1976): Shechita: Religious and Historical Research on the Jewish Method of Slaughter and Medical Aspects of Shechita. Feldheim Distributors, Jerusalem
- Nangeroni, L.L.; Kennett, P.D. (1963): An Electroencephalographic Study of the Effect of Shechita Slaughter on Cortical Function of Ruminants. Unpublished report, Department of Physiology, New York State Veterinary College, Cornell University, Ithaca, New York
- Randall, B., Newby, P. (1989): Comparison of Gunshot Wounds and Field-Tipped Arrow

Wounds Using Morphologic Criteria and Chemical Spot Tests. Journal of Forensic Sciences, JFSCA 34: 579-586 Röken BO (1969) Kulskottets verkan på älg. Andra avsnittet. Svensk Jakt 107, 22-28. Stokke, S., Stokke, S., Arnemo, J.M. . Wound ballistics and the concept of “death by shock”. <http://www.bogveidi.net/wp-content/uploads/2015/12/Figure-5-Shock-Effect-in-ballistics.pdf>

Etik under buejagt

Muligheden for at gå på jagt i Danmark og andre steder i verden er ikke givet. Også inden for buejagt er det således væsentligt, at vi gør alt for, at alle kan være stolte af jagtformen, altså at vi går på jagt efter alle etiske forskrifter. I dette kapitel gennemgår vi jagtetiske regler for buejagt og kommer med lidt guidelines i forhold til buejægeres ageren på de sociale medier.

Grundlæggende etik

Den gode buejæger møder velforberedt på jagten med grejet i orden. Sørg for altid at anvende grej, du ved virker, og som du har trænet med. Det er ikke nok, at du har bestået den praktiske buejagtprøve, efter prøven bør træningen holdes vedlige, således at du ikke går på jagt, med mindre du som minimum er i stand til at sætte pilene inden for prøvens krav. Træningen bør være så jagtrelevant som muligt, hvorfor der bør trænes mod mål på forskellige afstande og i forskellige vinkler. Det anbefales, at buen prøveskydes inden jagten, ligesom kontrol af pilespidsernes skarphe, skafterne og buen kontrolleres.

Jagtskydning til vildt:

- spidsskud til klovbærende vildt er bandlyst.
- skud til dyr i spring bør undlades.
- kend og overhold loven.
- skyd ikke til dyr, der står skråt i vinkler under 45 grader.
- skyd ikke til hjortevildt, der sikrer, da der er en overvejende sandsynlighed for at vildtet springer i skuddet med en mulig anskydning til følge.
- har du bukkefeber eller i øvrigt er ukomfortabel ved at skulle skyde, så lad være.
- overhold de maksimale skudafstande og hold dig inden for afstande, du har det komfortabelt med.
- bare fordi du har en skudchance, er det ikke ensbetydende med, at du SKAL skyde.
- skyd ikke mod vildt, du ikke kender afstanden til.
- der må aldrig skydes gennem forhindringer som græs, blade eller grene, der befinder sig mellem skytten og dyret.
- skyd kun med barberblads skarpe jagtspidser.
- træn med det jagttøj og udstyr, der bruges under praktisk jagt.

På dette link finder du de generelle **jagtetiske regler**

På disse link illustreres det på film under praktisk jagt, hvorfor der ikke må afgives skud til vildt der sikrer:

<https://www.youtube.com/watch?v=ogu7Wedemag>

<https://www.youtube.com/watch?v=NCDMZ636xHI>

Anskydninger

Når der er afgivet skud til klovbærende vildt, som ikke ligger synligt forendt, er det en god tommelfingerregel ikke at gå frem til skudstedet med det samme. I stedet bør man vente en god times tid, så vildtet når at forende eller sætter sig i sårleje. Kun hvis schweisssporet viser tegn på et dødeligt træf eller dyret kan ses fra skudstedet og ligger forendt, kan sporet følges. Er det ikke tilfældet eller er der tvivl, tilkaldes registret schweisshund og hundefører fra registret: <https://schweiss.dk/>

Læs mere om anskydninger i afsnittet om emnet i: **Efter skuddet er afgivet**

Det er meget vigtigt, at holde styr på hvilke blade og jagtspidser, der har været brugt under jagt. At bruges sløve, allerede brugte spidser til praktisk jagt, er ikke alene meget uheldigt, det er direkte uetisk og må ikke kunne ske.

Fra Bekendtgørelse om buejagt:

§ 15.

Såfremt der under buejagt på råvildt konstateres sikre tegn på anskydning, og vildtet ikke er fundet inden 6 dagtimer efter anskydningen, skal den, der har anskudt vildtet, sørge for, at der tilkaldes en legitimeret hundefører.

Andre naturbrugere

Buejagt nyder stor forståelse, ja ligefrem anerkendelse i det øvrige samfund. Sådan skal det gerne blive ved med at være, hvorfor det er vigtigt, at vi tager dialogen på en god og konstruktiv måde med andre naturbrugere, vi evt. møder i forbindelse med jagten. Buejagt er en jagtform, der bringer os ind i naturen. Langsomme bevægelser, camouflagetøj og camouflagedecore i ansigtet og på hænder er med til at bringe os ind i naturen, men kan samtidig virke fremmed eller måske ligefrem skræmmende på udenforstående. Derfor, når du møder andre så gå over i ambassadørrollen, tal med dem, forklar buejagten!

Sikkerhed

Uanset hvilken situation, buejægeren befinder sig i, gælder det om – som med andre våbentyper – at bruge hovedet. Selvom buejagt er en af de mest intense jagtforme vi har i Danmark, må man aldrig lade sig gribe af spændingen og miste overblikket. Uanset sindsstemning eller fysiske udfordringer må jagten aldrig ende ud i uagtsomme handlinger, der sætte sikkerheden over styr. Våbentypen har nedlagt alle vildtarter kloden rundt – sågar tonstunge elefanter, det er et kraftfuldt våben og skal behandles som sådan ... så er det på plads!

Sådan opbevares bue, pile og spidser

Både bue og pile bør i hjemmet opbevares, så de er utilgængelige for personer, der ikke bør kunne komme til grejet. Der er ikke lovmæssige krav om, at eks. pilespidser og udskiftelige blade skal opbevares i aflåst våbenskab, men det kan alligevel på det kraftigste anbefales, at de opbevares i et sådant eller i en anden form låst aflukke.

Fra A til B

Selv om buen i den danske lovgivning ikke er sidestillet med krudtvåben, kan det anbefales at bue og pile hele tiden er under opsyn, når våbnet transporteres. Det kan også anbringes i en aflåst

anordning, som eks. en buekuffert specielt designet til opbevaring og transport af bue og pile. Buekufferter fås i et bredt udvalg og mange kvaliteter og virker, ud over som et sikkerhedsmæssigt plus, også til at beskytte våbnet mod skader, slag og lign.

Både i hjemmet og under transport til og fra jagtområdet bør buen behandles og opbevares som det den er – et jagtvåben med stor kraft.

Vedligehold af grejet

Buejagt er, på trods af at jagtformen trækker rødder tusindvis af år tilbage, en grejsport. Vedligeholdelse og kontrol af bue, pile, spidser og release m.m. er en stor del af sikkerheden. Uanset hvilke justering der foretages på buen, er det væsentligt, at det er det rigtige værktøj, der bruges og at buejægeren ved hvad denne laver. Er man i tvivl, eller er der tale om fagspecielle opgaver, kan det være bedre at overlade arbejdet til fagfolk. Om det er montering af udskiftelige blade, strengskifte eller generelle justeringer skal disse ske med dertil egnet værktøj.

Sikkerhed under selve jagten

Bue og pil er et kraftfuldt våben på højde med en jagtriffel eller et haglgevær, der så snart pilen sat på strengen er ladt, og derfor skal behandles som sådant. Så snart der er pil på strengen skal der udvises den største forsigtighed i forhold til andres såvel som egen sikkerhed. Jagt foregår ikke i områder, hvor hjælpen er nærmest, hvorfor en skade forårsaget af en barberbladsskarp jagtod kan være livsfarligt. Skal du sidde på anstand, så vent med at strege pilen til du har sat dig på post eller har erkendt jagtbart vildt og evt. indleder pyrschen. Under den sidste pyrsch frem mod vildtet, vær hele tiden opmærksom på at pilen sidder korrekt på strengen, at du har løbende fokus på, hvor pilespiden er, og at ingen pile går løs i koggeret. Skal du passerer forhindringer undervejs i din pyrsch (grøfter, væltede træstammer el.lign.) så tag pilen af strengen og placer den i koggeret.

Skudafgivelse under jagt

De fleste buejægere tager et testskud umiddelbart inden jagtens påbegyndelse. Under denne manøvre er det bedre at have fokus på første pil og sætte den præcist, end at skyde sig ind med flere skud. Buen trækkes både under jagt og træning under vandret og skud skal selvfølgelig altid afgives på et sted med forsvarligt pilefang. Selv om de fleste buejægere træner meget og er dygtige skytter, bør man aldrig overvurdere egne skydeevner, når det etisk korrekte og sikkerhedsmæssigt forsvarlige skud til vildt skal afgives. Som med alle andre våbentyper vil også bueskytter med tendens til at overvurdere egne evner alt for ofte komme ud for uheldige og eller ligefrem sikkerhedsmæssigt uforsvarlige situationer.

Hold styr på baggrunden

Selv om man kunne mene, at der med stor sandsynlighed ikke er mennesker i nærheden af et dyr, der forholder sig roligt, og som man har valgt at nedlægge, kan man aldrig være 100% sikker. Skyd derfor aldrig mod baggrunde, du ikke kan overskue og have specielt fokus mod færdselsårer i terrænet såsom veje, stier, markveje og lign.

Et pileskud affyret i vinkler over vandret kan flyve langt og i test har pilen vist sig at flyve mindst lige så langt som et haglskud med str. 5 hagl (3 mm). I modsætning til haglene er pilen potentielt dræbende hele vejen, hvorfor det selvfølgelig gælder om at være sikker på, at pilen ikke har mulighed for at fortsætte, hvis den går igennem eller forbi det tiltænkte mål.

For at illustrere dette fortog den meget erfaren buejæger Bjarne Elkjær – under kontrollerede forhold – testskud i luften med compoundbue. Testens forløb som beskrevet herunder og understreger med al tydelighed ovenstående.

– Første skud i testen blev afgivet fra en vinkel omkring 10 grader over vandret. En vinkel, man risikerer at trække i, hvis der ikke er indlært korrekt optræksteknik, eller der er for mange pund på buen.

Ved denne vinkel fløj pilen 125 meter.

– Andet skud i testen blev afgivet fra en vinkel omkring 45 grader over vandret. Her fløj pilen 301 meter.

Til bueskydeprøven dumper aspiranten, hvis man trækker buen over vandret. Hold buen nedad, træk op og hæv derefter buen, så pilen peger direkte på målet.

* Grejet der blev brugt i denne test var en compoundbue på 66 pund, træklængde 29", udgangshastighed på 289 fod og en pilevægt på 25,4 gram. Pilen var sat op med fieldpointspids og almindelige faner.

Med mindre du jager med flu-flu pile skal du således sikre dig, at der er tilstrækkeligt pilefang bag målet. Ved al anden skydning skal der være terræn bag målet (pilefang), som kan stoppe pilen. Også under bueskydning skal man tænke på skudvinkel i forhold til terrænet. Pilen kan – akkurat som en riffelkugle – prelle af på terrænet og "springe op" igen. En pil kan således ændre retning i op til næsten 90 grader ved træf på eks. grene, sten eller lign. Sådanne retningsændringer kan selvsagt gøre, at pilen forsætter i uønsket retning. De bedste former for pilefang findes i form af en skråning, jordvold eller en god vinkel på skuddet (eks. fra skydestige), så pilen fanges af terrænet

og ikke flyver videre. Skovbryn, tæt bevoksning eller høj sivbevoksning kan under ingen omstændigheder anvendes og dermed ikke betragtes som pilefang.

God buk, men mindre god skudsituation. I denne situation er der ikke pilefang bag dyret og skud må under ingen omstændigheder afgives. Skov kan aldrig betragtes som pilefang.

Affyrede pile skal altid findes, da de kan påføre utilsigtet skade på mennesker, husdyr og vildt, hvis de efterlades i terrænet – også selv om de ligger under græs, blade eller det øverste jordlag. En metaldetektor, lysnock eller andre signalanordninger kan med fordel anvendes for dette formål. Alternativt kan en rive være hjælpsom, hvis den føres gennem græs eller blade på jorden i det område, hvor pilen forventes at ligge. Rives der modsat skudretningen kan man være heldig at riven fanger en pil, der ikke kan ses med det blotte øje.

Hold øje med forhindringer:

En pil er meget følsom over for forhindringer og kan, efter at den er afskudt, ændre retning ved træf på selv de mindste forhindringer under sin vej frem til målet. En god og korrekt buejæger skyder alene på oplagte chancer uden nogen form for tvivlsspørgsmål og er skudfeltet mellem bueskytten og træfområdet på vildtet ikke fuldstændig åbent, bør der aldrig afgives skud. I bedste fald vil kursændringen resultere i et forbiskud og i værste en grim anskydning.

Også her er der tale om en god buk i en dårlig skudsituation. Bukkens vitale dele er ikke fri til skud, der må under ingen omstændigheder skydes.

Skud i luften

Ved jagt på flyvende vildt hvor der anvendes skarp jagtod, skal man ifølge lovgivningen anvende flu-flu pile. Selvom der her ikke kan anvendes direkte pilefang bag vildtet, skal bueskytten altid sikre sig, at sikkerheden er i orden i forhold til, hvor pilen falder til jorden igen. Skyd aldrig til fugle gennem grene og blade, da pilen også under denne form for jagt kan ændre retning i markant grad under mødet med forhindringer.

Buejægeren bruger ofte vegetationen som dækning og sløring. Det er derfor vigtigt at kontrollere, at der er fri pilebane, inden skuddet tages.

Det store hjortevildt

I 2018 indførte Miljøministeren en 4-årige forsøgsperiode (2018-2021) med buejagt på de store hjortevildtarter: kronvildt, dåvildt og sikavildt. (På grund af for lille et datagrundlag er forsøgsperioden udvidet med yderligere et år, således at den ophører efter sæsonen 2021/22).

Jagt på disse arter stiller en række krav til både buejægeren og det grej, der bruges. Kravene er for en del lovmæssige, men der er også en del ikke juridiske aspekter, der skal tages højde for ved buejagt på disse arter.

Bekendtgørelse om forsøg med buejagt på dåvildt, sikavildt og kronvildt:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=202839>

Grej generelt

For at jage det store vildt er der en del krav og måske udfordringer, buejægeren skal overholde og opfylde. I Danmark har man valgt at bruge energienheden joule, når man skal måle buens og pilens effektivitet og dræbende evne. Denne praksis går helt tilbage til 1999, hvor man lavede den første forsøgsorden på råvildt. Man kan diskutere, om det er den helt rigtige metode, og om det ikke havde været mere korrekt at bruge pilens gennemtrængningsevne (kinetiske energi), men nu er det Joule, vi bruger, hvilket har betydet, at man har været nødt til at sikre sig den fornødne energi og gennemtrængningsevne.

Lidt fakta:

1) Holdbarheden på pile og jagtspidser afhænger af vægten.

- 2) En jagtspids' holdbarhed afhænger af en høj materialekvalitet og godt design (hvorfor der nok bør advares mod de billige kinesiske efterligninger, som en del buejægere efterhånden forfalder til).
- 3) Skrueindsatsen er det svageste led på en pil.
- 4) Pile i høj kvalitet giver den bedste flugt og præcision.
- 5) En pils gennemtrængningsevne afhænger af pilens vægt og ikke hastigheden.

Energi

Kravet til en højere energi på pile, der skal bruges til jagt på større vildt, skal forstås på to måder. I Danmark har man som beskrevet valgt at bruge joule som udregningsfaktor i stedet for kinetisk energi (gennemtrængningsevne). Tilbage i 1999 valgte man joule i forbindelse med, at jagt på råvildt skulle sættes i gang. Kravet blev min. 40 joule for faste spidser og min. 70 joule, hvis man valgte at bruge mekaniske spidser. Til jagt på større hjortevildt end råvildt er kravet fastsat til min. 80 joule, hvilket er et energikrav, der skal opfyldes med en pilevægt 33 gram. Denne konstellation har været brugt i mange år af danske buejægere, der er taget på udenlandsjagt efter storvildt, og det har vist sig effektivt.

Pilevægt

Pilens vægt er altafgørende for succes, holdbarhed og penetration. Holdbarheden på pileskaftet og jagtspidsen ved træf i knogler eller lignende, stiger væsentlig ved blot 5 grams forøgelsen af pilevægten. Gennemslagsevnen stiger næsten med 2% for hvert gram, man hæver vægten fra 25 gram. Der findes i dag mange pile, som overholder vægtrakravet på de 33 gram, og man kan i de rigtige tilfælde også forøge vægten på pilen ved at montere vægte bag indsatsen i pilen. Dette kræver dog, at pilens stivhed (spine) er høj nok til at kunne klare denne forøgelse, da selv en vægtforøgelse på blot 10-15 grains kan få pilens stivhed til at ændres, så man ikke kan få pilen til at flyve og træffe ordentligt.

Jagtspidser

Jagtspidser fås i mange varianter fra gode, til dårlige og ekstrem dårlige. Det, vi skal huske på er, at det er levende væsener, vi skyder på og samtidig store dyr, der kræver det bedste af det bedste. Der findes desværre alt for mange spidser af dårlig kvalitet, det være sig materialet, designet og flyveegenskaberne. Specielt er der problemer med billige kopier handlet hjem fra Kina. Disse spidser er af en kvalitet, der måske nok burde forbydes. Holder man sig til gennemprøvede spidser, er chancerne for succes til gengæld store. Du kan med fordel søge professionel hjælp, når du vælger dine pilespidser til buejagt på det store hjortevildt.

De spidser, der må bruges til stort hjortevildt i Danmark, skal min. være med 3 faste blade og have en skære diameter på min. 25 mm.

Indskydning

Indskydningsdelen med de fastbladede spidser og træningsspidser er en kunst i sig selv. Typisk vil man opleve, at træningsspidser og jagtspidser ikke træffer samme sted.

Den bedste og mest effektive måde at finde en perfekt jagtpil på er at prøveskyde en masse forskellige varianter af pile med forskellige spines (stivheder), vægte, længder og fabrikater. Det er en stor opgave at skulle købe sig til dette, men der findes dygtige forhandlere af buegrej i Danmark, der kan tilbyde sådan service. Hos disse kan du prøveskyde en masse forskellige pile, så der er ingen undskyldning for ikke at få den perfekte pil til buen.

Når den pil, der grupperer bedst på en afstand af 20-30 meter eller længere (du får mest ud af det hvis man skyder på lidt længere hold), er fundet, trimmes buen, så pilen flyver perfekt. Derefter sættes en jagtspid på pilen, som prøveskydes på 20-25 meter. Hvis ikke trænings- og jagtspids rammer sammen sted, kan man finjustere buen lidt eller prøve en anden jagtspid. Når det er gjort, vil du have en pil, der passer lige netop til din opsætning og skydestil.

Gøres dette ikke rigtigt, vil mange opleve store problemer med at skyde samlede grupper. Har man pile med jagtspidser, der rammer præcist, men problemer med træningsspids, så gør man bare det som mange riffeljæger har gjort i mange år, når jagt ammunitionen ikke rammer som træningsammunition, man klikker på sit sigte, indtil det passer.

Fordel ved mekanisk jagtspids:

- Den flyver oftest bedre end fastbladet jagtspids.
- Den har større skærende diameter.
- Den tillader bedre præcision med dårlige pile.

Ulemper ved mekanisk jagtspids:

- Den er mere skrøbelig med lettere pile, 25-35 gram. Det bliver bedre jo tungere pil.
- Den har dårligere gennemtrængningsevne på større dyr ved træf i hårde områder.
- Har ekstrem dårlig penetration, hvis vildtet bevæger sig i skuddet.

Fordele ved fastbladet jagtspids:

- Den har større gennemtrængningsevne.
- Bedre gennemtrængningskraft, også på vildt der bevæger sig i skuddet
- De er oftest mere holdbare.

Ulemper fastbladet jagtspids:

- De kan være vanskelige at trimme ordentlig. (Hvis man fokuserer på at prøveskyde mange forskellige pilevarianter vil præcisionen dog stige).
- En del af disse støjer meget.
- Der findes desværre for mange i dårlig kvalitet.

Test

Niels Baldur lavede i år 2000 sammen med en jagtkammerat to tests af jagtspidser og pilevægte på hel friske kalveknogler og bovblade. Testen kan findes på nedenstående links, og ud fra de tests er der ikke nogen tvivl: Med en tung pil og en god jagtspid kommer med rigtig langt.

Pilevægten med jagtspiden, der blev brugt i de to test, var fra 29 – 44 gram, og det var tydeligt, at de tungere pile klarede sig bedst. De min. 33 gram pilevægt, der er et lovkrav til jagt på stort hjortevildt i Danmark er således et godt leje.

Test af jagtspidser 1:

http://baldurs-archery.dk/systems/file_download.ashx?pg=647&ver=1

Test af jagtspidser 2:

http://baldurs-archery.dk/systems/file_download.ashx?pg=648&ver=1

Skudafstande

Kronvildt er et langt større stykke vildt end råvildt. Man kunne således fristes til at skyde på længere hold, men man skal huske på, at pilen er langsommere end den pil, der bruges til råvildtet

(typiske 30-40 fod/sek. langsommere). Skydes der på længere hold end de 20 meter, der er anbefalet i Danmark, bevirker det, at dyrene kan nå at flytte sig en smule. Også til stort hjortevildt er 20 meter maksimal skudafstand, på trods af målets størrelse.

Skudvinkler

En meget vigtig parameter ved skudafgivelse til stort hjortevildt er skudvinklen. Et skud skrå forfra, direkte forfra eller direkte bagfra er bandlyst. Dyret SKAL stå i rent sideskud, eller med mulighed for at et skud kan sættes en smule skråt bagfra og frem. Dette gør man for at undgå de store overarmsknogler, der ligger inde ved skulder bladet, og en anden ting er, at hvis der skydes skråt forfra, ja så vil skuddet altid gå bagud og VÆK fra de vitale områder.

Åbent til motorrummet! Når hjorten står således med forbenet, er der åbent til de vitale dele.

Lukket til motorrummet! Når hjorten står med forbenet således, lukker den store overarmsknogle for adgangen til store dele af de vitale dele.

På dette link til amerikanske Park and Wildlife kan du læse mere om gode og dårlige skudvinkler m.m.:

<http://app.fw.ky.gov/Elk101/courses/course1/chapter5.aspx>

Indrapporteringspligt

Læs om indrapporteringspligt på dette link: <https://www.fadb.dk/husk-at-indberette/>

Efter skuddet er afgivet

Af største relevans for dette kapitel, så lad os begynde med at opfriske en af de jagtetiske regler for buejagt: Skyd kun med bue og pil til klovbærende vildt i sideskud ...!

Denne regel er værd at bide mærke i, da skud hvor mindre end 70-80% af træfområdet er tilgængeligt, for en hver pris bør undgås. Sidder skuddet bare en lille smule ved siden af det ønskede træfpunkt, er der risiko for, at der vil opstå en grim anskydning i form af et strejfskud i bov eller kølle. Sandsynligheden for et sådant uheldigt skud vil selvfølgelig stige i takt med at træfområdet formindskes.

Efter skuddet er afgivet, skal du forholde dig roligt i min. et kvarter, men gerne længere tid. Er der tydelig schweiss fra en god pil på skudstedet, kan dette følges, men er du i tvivl så rekvirer en godkendt eftersøgningshund.

Illustrationen på dette [link](#) viser området med de vitale dele, hvor dyret hurtig vil forende, hvis dyret træffes af en pil. Men illustrationen viser også tydeligt risikoen for sekundære placeringer af en pil, hvor schweisshunden ofte må stoppe dyret med hetz.

Gode råd til buejægeren:

- efter du har afgivet dit skud, skal du forholde dig roligt i mindst et kvarter eller gerne længere tid.
- dyret sidder ofte tæt på skudstedet, gå derfor roligt og forsigtigt frem til dette.
- undgå at træde i pyrschegnene.
- er dyret umiddelbart ikke på skudstedet, så forlad området hurtigt, men roligt.
- marker stedet, hvor dyret stod, med synlige markeringsbånd.
- sikre tegn på pilen fra dyret skal sikres imod evt. regn mv. Tag pilen med tilbage til bilen uden at

fjerne de sikre pyrschtegn fra pilen.

- lad gerne dyret få ro i minimum 2 timer.
- tal ikke i mobiltelefon på anskudsstedet, men ring eksempelvis i stedet fra din bil.
- kontakt en legitimeret schweisshundefører, hvis du er det mindste i tvivl på anskudsstedet.
- kør ikke tilbage til anskudsstedet med en ikke kompetent jagtkammerat m.fl.

Skudtegn efter skud med bue og pil:

Når vi taler skudtegn, hvor et dyr bliver ramt af en pil, er der ikke den store forskel i forhold til skudtegn, hvor dyret bliver ramt af en kugle. Dog har pilen den fordel, at den som udgangspunkt kan vise sikre tegn på, om pilen har truffet dyret. Pilen kan dog have den ulempe, at hvis den bliver i dyret, er hetz med schweisshunden udelukket.

Træffets lyd

Hvis pilen går gennem dyret, vil den kunne findes på påskudsstedet og give et sikkert praj om, at dyret er ramt. Ofte høres anslaget som en kraftig gren, der knækker, hvis der er tale om et løbsskud og et svup, når der er tale om skud i dyrets bløde dele. Ligeledes høres en kraftig lyd, som når en glasstang knækkes, ved træf på hårde dele som eksempelvis boven, rygsøjlen og ribben. Vær opmærksom på at ved skud med mekaniske spidser, kan noget af lyden komme fra spidsen, når den åbner.

Forholdsregler inden eftersøgningen

Det er meget vigtigt, der er ro, når dyret er flygtet, idet unødige støj kan få det anskudte dyr til at forlade sit sårleje. Forstyrres det ikke, vil det blive siddende i sårlejet indtil schweisshundeføreren og hunden er kommet frem.

Dyr der sidder i sårleje, sidder i højeste beredskab og bruger alle dets sanser. Det lytter i alle retninger og er opmærksom på den allermindste fært. På grund af dette beredskab bør eftersøgningen generelt ikke starte, før der er gået et par timer.

Skudtegn

Buejægeren er generelt kendt som en dygtig pürschjæger og kan derfor godt, efter at have ventet et par timer, pürsche sig frem til dyret, hvis pyrschtegnene (blod og andre tegn) på anskudsstedet og pilen viser tegn på, at pilen sidder i hjerte-, lungeregionen.

Ved tegn på lunge-/hjerteskid:

- vil du kunne dufte jern fra blodet.
- vil du finde lyst, fedtet blod.
- reagerer dyret som ved et riffelskid, men kan også undlade at vise tydeligt skudtegn.

Tyder pyrschtegnene på træf uden for bladet vitale område (eksempelvis træf i løb (benene), waiden (maven) eller leveren skal man afholde sig fra at pürsche på dyret, da det sjældent vil ende positivt, men derimod i en lang eftersøgning for schweisshunden

Ved tegn på waid-/maveskid:

- vil du kunne lugte maveindholdet.
- vil der være grønt og grynet sekret på pilen.
- skal du trække dig tilbage straks og ringe efter en legitimeret schweisshund.

Ved tegn på leverskud:

- kan du dufte lever på pilen.
- vil du finde mørkt og let grumset blod.
- går dyret fra stedet med krum ryg, men kan også undlade at vise tydeligt skudtegn.

Ved tegn på kæbe- løbsskud:

- du kan finde stykker af rørknogle
- der kan være mørkt blod.
- du vil måske finde korte hår.

Og tænk også over:

Hvis du undgår at ”forurene” anskudsstedet og i stedet ringer efter en legitimeret schweisshund med det samme, vil der ved råvildt være op mod 90% chance for, at dyret findes, hvis det er ramt. Søger du selv ud ad sporet, for derefter at måtte opgive eller sætter en ikke registreret hund på sporet, som så må opgive, er der 90% chance for at dyret ikke findes.

Ovenstående information er udledt af Torben Barkholts bog – Schweisshunden – fra 1982.

Sårleje

Mange jægere har den opfattelse, at dyrene får sårfeber efter et par timer, men dette er ikke tilfældet. Når dyrene sidder mere fast i sårlejet, efter et par timer, skyldes det chokvirkningen. Dette især efter træf med en kugle, der ekspanderer i dyrets krop og efterlader fragmenter, eller når der opstår en fysisk svaghedstilstand, som for eksempel i forbindelse med et stort blodtab.

Der er ofte forskel i dyrets reaktion, når der er tale om skud med pil, idet pilen skærer et fint snit og ikke efterlader nogen form for fragmenter. Dyr, der er strejfskudt eller gennemskudt i muskler af en pil, er derfor ofte hurtige til at forlade sårlejet. Er der tale om, at pilen har smadret knogledele, sidder dyret mere fast i sårlejet, i stil med hvis dyret var ramt af en kugle.

Sårfeber

Sårfeber er noget dyret får efter et par dage, når såret bliver angrebet af betændelse, insekter, fluers spy, jord eller forurenede vand. Som udgangspunkt er 95% af de dyr, der ikke findes fra maj til november døde inden for et par uger, hvis dyret ikke bliver set og skudt af en jæger eller taget af ræv. Dyret har en større overlevelsesprocent i vintermånederne, hvor det er koldt, og hvor der stort set ikke er insekter.

Rådyr, der bliver strejfskudt med pil, har større chancer for at overleve om sommeren, end hvis de er truffet med kugle, idet pilespiden laver et helt rent snit og ikke smadrer væv. Hvis dyret kan holde såret helt rent – ved egen hjælp – vil chancerne for at det overlever være høje. Buejægere har flere gange, oplevet at et tidligere påskudt dyr er blevet nedlagt nogle måneder senere, hvorefter man har konstateret, at såret er helet fint op, og at arvævet er synligt, når skindet bliver trukket af. Man har også observeret, at hårene bliver hvide på det sted, hvor pilen har strejft dyret, hvorfor buejægerne efterfølgende har kunnet følge det specifikke dyr igennem længere tid.

Efter skudafgivelse så husk:

- at registrere dyrets skudtegn i skudøjeblikket.
- at følge dyret flugt, da denne kan give indikation om, hvor dyret er ramt.
- nogle gange er der næsten eller slet ikke skudtegn at se, når dyret rammes af en pil.
- at notere skudstedet og markere dette med pil eller andet.

- læg mærke til flugtretning og marker denne med pil eller andet.
- tag den med ro og bliv siddende i mindst 15 minutter, gerne meget længere.

Ved mistanke om anskydning:

- tilkald legitimeret schweisshund inden for 6 dagtimer efter skuddet.
- oplys denne at det drejer sig om bueskudt vildt.
- så husk at kun legitimerede schweisshundeførere må anvendes.
- forsøg ALDRIG at udrede sporet med en anden hund først.
- er du det mindste i tvivl så kontakt en legitimeret schweisshundefører.

Bekendtgørelse om eftersøgning og aflivning af nødstedt vildt

Dyrets reaktioner

Et voksent rådyr har cirka 1.8 liter blod i sig og kan leve med tab på cirka 0,7 liter eller cirka 38% blodtab. Falder blodtrykket hurtigt, vil dyret forende med det samme, men bliver blodet eksempelvis i bughulen, vil det ofte leve i flere timer, og her sidder dyret i sårleje og bliver mere og mere kold i kropstemperaturen. Forbliver blodet med at stå i bughulen, kommer man ofte tæt på med hunden, før man opdager, at dyret er levende. Mange gange må schweisshunden slippes til hetz. Årsagen hertil skyldes, at dyret hurtigt har fået sårfeber, idet der er kommet bakterier i bughulen fra tarm- og maveindhold.

I det følgende kan du læse om dyrets reaktioner ved træf i en række forskellige træfområder:

– Bladskud:

Et dyr, der er bladskudt med pil reagerer ofte med opspring og flugt i hurtig fart samt lav hovedføring, men kan også flygte uden tegn på, at det er ramt, og dyret kan smæle under flugten. Ved træf på bladet, kan der dog være store forskelle på dyrets reaktion alt efter, hvor pilen er placeret. Alt efter om det er i hjerte/lunge regionen, om det er fremme på bringen, højt under ryggen, tæt på mellemgulvet eller lavt på brystbenet. Der er som udgangspunkt snithår og schweiss på anskudsstedet og på pilen og grene m.m. langs flugtruten. Dyret findes normalt forendt uden problemer.

– Waidskud (maveskud):

Dyr, der er ramt i waiden opfører sig ofte som et bladskudt dyr, men flygter med krum ryg bag om sig selv. Dyr, der er skudt i waiden med pil, lever ofte op til 6 timer, efter det er anskudt, hvorimod et dyr, der er ramt med en kugle samme sted dør efter et par timer. Ved waidskud skal man altid være opmærksom på, at pilen sekundært kan have passeret – alt efter skudvinklen – i lever og nyrer, men det ændrer ikke på, at dyret vil forende hurtigere. Der er som udgangspunkt schweiss og maveindhold på anskudsstedet, på pilen samt på grene m.m. langs flugtruten. Schweisshunden kan normalt stoppe dyret inden for få hundrede meter, hvis dyret har fået ro i nogle timer.

– Kølleskud:

Dyr, der er ramt i køllerne med pil, opfører sig ofte som ramt af en kugle, hvor dyret drejer rundt om sig selv for herefter at tage flugten. Dyret går hurtigt i sårleje, hvis det ellers får ro. Som schweisshundefører har forfatteren af dette afsnit oplevet kølleskud, hvor pilen sad fast i køllen, og

hvor rekvirenterne forklarede, at de havde hørt dyret smæle under flugten. Hvis de store vener i køllen er skåret over af pilen, vil dyret forende ret hurtigt, men hvis de store vener ikke er beskadiget, skal schweisshunden ofte stoppe dyret. Der er snitsår, kødklumper og mørkerødt schweiss på anskudsstedet og på pilen. Dyret afsætter ofte strygeschweiss højt oppe på grene, træer m.m.

– *Tapskud:*

Dyr, der er tapskudt med pil, er som regel svære at have med at gøre, idet dyrene har alle fire ben og hovedet i god behold. Dyret falder ikke altid til jorden, som et dyr der bliver ramt af en kugle, ligesom det heller ikke slingrer, som et dyr der er revet omkuld af en kugle. Det tager derimod flugten almindeligvis til nærmeste tætte buskads og ofte bliver pilen i ryggen, alt efter skudvinkel. Dyret kan leve op til flere timer med pilen i kroppen alt efter anvendt pilespids. Der er snithår og mørkerødt schweiss på pilen og anskudsstedet og dyret afsætter kun lidt schweiss under flugten.

– *Forløbsskud:*

Dyr, der er truffet i forløbet med pil, reagerer meget som, hvis de havde været skudt med kugle, altså opspring, lav hovedføring og en hurtig flugt på tre ben. Dyret kan smerteskrige, når det skadede forløb rammer grene m.v. under flugten. Alt efter pilespids ligger der ”store/lange” rørknogler, små kødklumper, korte snithår og schweiss på pilen og på anskudsstedet. Rekvirenterne har ofte hørt anslag som en kraftig gren, der knækker. Dyret ved ikke, hvad det er ramt af, og vil ofte efter en kort flugt til nærmeste tætte buskads gå i sårleje. Det er vigtigt, at der herefter er ro, ellers vil dyret genoptage flugten, som ofte kan ende med, at schweisshunden skal spore flere hundrede meter, og ofte skal hunden stoppe dyret med hetz.

– *Bagløbsskud:*

Dyr, der er truffet i bagløbet med pil, reagerer – alt efter anvendt pilespids – meget som med kugle. En haltende flugt over en kort afstand. Dyret går hurtigt i sårleje, da dyrets fremdrift er baseret på bagløbene. På skudstedet ligger der, små kødklumper, korte snithår, små knoglesplinter og marv som ofte forveksles med lungevæv. Marven bliver dog efter en time mere sejt og mørkerødt end lungevæv. Schweisshunden kan normalt stoppe dyret inden for få hundrede meter, hvis dyret har fået ro i nogle timer.

– *Kæbeskud:*

Dyr, der er truffet i kæben, reagerer på samme måde, som hvis det var skudt med kugle. Dyret flygter med højt hoved som kastes fra side til side, og dyret går hurtigt i sårleje. I sårlejet, ligesom på anskudsstedet, kan man ofte konstatere, at der er tale om kæbeskud, idet der kan ligge tænder og små kæbesplinter. I sårlejet ligger blodet som et ottetal, da dyret sidder fremadrettet og svinger fra side til side med sit hoved. Dyret søger ofte ud i noget højt græs, når det går i sårleje. Schweisshunden kan normalt uden problemer opspore dyret, men det er finalen, der er afgørende for, om man får dyret med hjem. Kæbeskudte dyr kræver absolut tid og ro, hvis hunden skal få muligheden for en vellykket hetz.

– *Strejf- og forbiskud:*

Ved strejf- og forbiskud, hvor pilen enten lige har ridset dyret, eller hvor dyret ikke er ramt, er det som med en kugle. Her esser dyret ofte videre uden at fortage sig yderligere. Dyret kan dog også flygte på grund af nedslaget fra pilen for herefter hurtigt at stoppe op og smæle af det ukendte fænomen, som fløj forbi. På pilen ses ofte blot, at en enkelt fane eller skaftet er let fedtet uden nævneværdigt blod. Dyret kan ikke findes.

Jagtfilm med udredning af schweissspor

Læg mærke til hvordan buejægeren læser begivenhedernes forventede gang og trækker buen langsomt og lydløst, idet bukken passere bag om et stort træ. Han slipper pilen på det helt rigtige tidspunkt, hvor dyret står stille, med siden til og uden at have fattet nogen form for mistanke til buejægeren.

Bemærk også at jægeren venter over 15 minutter, inden han følger efter dyret.

Fremgangsmåden er forsvarlig, fordi jægeren hele tiden er sikker på at være på sporet af dyret.

Havde han ikke kunnet følge sporet, skulle der have været tilkaldt en registreret schweisshund og fører inden for 6 timer efter påskydningen.

[Skravlbukken \(Optagelser KAN virke stødende\) - YouTube](#)

Jagt på sociale medier

Med de sociale mediers udbredelse og en endnu ikke helt grundlæggende forståelse for disse mediers fordele og ulemper, er der stor risiko for, at vi kan blive vores egen værste fjende. Generelt kan man sige, at offentliggørelse af posts på Facebook og andre sociale medier, svarer til gå ind på torvet i en provinsby og formidle budskabet til forbipasserende.

Tænk derfor altid over hvad, du lægger op til skue for jægere såvel som ikke-jægere. Sørg for at billeder, film og tekst som minimum befinder sig inden for ovenstående etiske kodeks og fortæl gerne den gode historie, suppleret af smukke fotos.

Buen er et effektivt jagtvåben, og danske buejægere er jagtligt såvel som skydemæssigt kompetente, men vildt nedlagt med bue og pil bløder og ofte mere end vildt nedlagt med andre våbentyper.

Tænk over dette når billederne lægges op, for selvom vi alle kan stå inden for jagtformen, er det ikke alle udenforstående, der tåler at se blod på et foto. Gem derfor fotos der viser pilens virkning eller film af vildt, der bløder meget eller er nogle sekunder om at falde til et privat offline forum som eks. den lokale forening.

Husk:

- buejægerne er stadig en lille gruppe.
- den enkelte buejæger repræsenterer, gennem hvad han gør og siger, alle buejægere.
- ikke-jægere ser også det, som lægges på sociale medier o.lign.
- nyd/bearbejd din oplevelse inden du deler den på nettet.
- tænk over hvordan du vil vise andre din glæde.

Jagtformer

Buejagt er ikke bare buejagt. Jagtformen drives på flere forskellige måder og efter mange forskellige vildtarter. Buejagt fordrer, at jægeren er meget tæt på vildtet, som hverken må have set, hørt eller fået fært af sin forfølger, når skuddet afgives.

Grundlæggende kan vildtet enten trykkes frem til posterede skytter, efterstræbes fra ”baghold” på anstand eller opsøges under pyrschjagt. Under praktisk jagt vil de forskellige jagtformer ofte blive kombineret i en eller anden grad.

Nogle få buejægere driver jagt på flyvende fugle, der nedlægges i flugten på træk eller over stående hunde, ligesom muligheden for at drive lokkejagt, hvor vildt kaldes ind af jægeren også har åbnet sig yderligere herhjemme.

Uanset jagtformen – på nær fuglejagten – skal jægeren være opmærksom på:

- ikke at lægge fært ud i retning af vildtet.
- at bevæge sig forsigtigt.
- ikke at lave støj.
- at bruge terrænet og omgivelserne til egen fordel.

Ens for alle jagtformer er, at buejægeren når længst ved at kende vildtets vaner, ligesom denne SKAL besidde selverkendelse omkring egne evner og begrænsninger.

Inden du skyder, så husk altid at have fokus på følgende:

- er der tale om jagtbart vildt.
- kender du afstanden og er den inde for det tilladte.
- er der pilefang bag dyret.
- står dyret i en acceptabel vinkel.
- tag højde for en evt. vinkel, således at pile penetrerer dyrets vitale dele.
- du ikke skyder på længere afstand, end du er tryk ved og har trænet på.

Anstandsjagt

Er den tålmodiges jagtform. Her venter skytten – siddende/stående i en skydestige/-tårn eller på jorden – i en gunstig position, på at vildtet kommer for. Befinder jægeren sig på jorden, kan denne med fordel finde dækning i naturlig bevoksning. Fra jorden kan både hjortevildtarter og småvildtarter, der er lovligt med buen, nedlægges i de forskellige arters respektive jagtsæsoner. Benytter buejægeren skydestige eller -tårn kan der ifølge Bekendtgørelse om udsætning af vildt, jagtmåder og jagtredskaber alene nedlægges klovbærende vildt (som er lovligt med buen, red.) samt ræv. Uanset om jægeren befinder sig på jorden eller i skydestige/-tårn, gælder det om at tænke frem i forsøget på at forudse dyrets rute, når det nærmer sig. Buen skal trækkes lydløst og gerne i et øjeblik, hvor vildtet passerer en busk, et træ eller lignende, der forhindrer udsyn mod jægerens position.

Husk:

- mål afstande ud, når du sætter dig.
- afprøv skydestilling med buen trukket.
- placer dig, så du opfylder kravene for de fire B'er.
- klip evt. kviste væk.
- undgå støj.

Trykjagt

Denne jagtform drives på hjortevildt om efteråret og vinteren og foregår ved at jægerne posteres på jorden eller i skydetårne/-stiger, hvorefter vildtet sættes i bevægelse af en enkelt eller et par ”drivere”. Under trykjagt, hvor man anvender bue er det særdeles vigtigt, at vildtet kommer for i et roligt tempo, hvorfor decideret drivjagt, hvor vildtet drives af flere folk og nogle gange hunde, ikke egner sig for jagt med våbnet. Vildtet skal stille og roligt trykkes ud af tykningerne og ikke presses for hårdt. Trykkes der rigtigt, vil hjortevildtet komme roligt gennem skoven og ofte stoppe for at orienterer sig mod forstyrrelsen bag sig. Under trykjagt skydes der til vildt, der allerede er opmærksomt, hvorfor reglen om ikke at skyde til vildt, der sikrer mod skytten, hele tiden bør ligge i baghovedet. Når den enkelte jæger er posteret, kan denne med fordel måle et antal afstande ud mod fikspunkter i alle retninger, i hvilke der påtænkes at kunne afgives skud. Det er vigtigt, at jægeren ikke fristes til at skyde til vildt i spring.

Husk:

- stå foran træet ved trykjagt
- mål afstande ud, når du sætter dig.
- afprøv skydestilling med buen trukket.
- placer dig, så du opfylder kravene for de fire B'er.
- undgå at støje.
- vær opmærksom på at vildtet ikke sikrer i din retning, inden skud.

Pyrschjagt

Er den vel nok sværeste jagtform med buen. Under pyrschjagt bevæger jægeren sig på jorden i forsøget på at finde vildt og liste sig så tæt på, at skud kan afgives. Pyrschjagt egner sig godt til vildtrige terræner, da det er en jagtform, der kræver mange muligheder. Omvendt er chancen for at nedlægge vildt i den enkelte situation måske bedre på terræner med minde vildttæthed, da risikoen for at støde uset vildt under jagten er mindre. Pyrschjagt kræver i højere grad end de andre jagtformer, fokus på at grejet er så let som muligt og så lydløst som muligt. Tøj, støvler, bue, pilekogger samt anden påklædning og grej må ikke kunne hænge i vegetation, afgive lyd ved kontakt med omgivelserne eller skille sig væsentligt ud fra disse. Alle vildtarter – store som små – er meget opmærksomme på bevægelser, hvorfor pyrschjagt kræver rolige og velovervejede bevægelser. Med fordel kan der forud for jagten laves pyrschstier i terrænet (spor der eks. med en rive er forberedt, så der ikke ligger tørre blade, grene eller kviste). Jagtformen kan benyttes under jagt på både hjortevildt og småvildt.

Husk:

- bevæg dig langsomt.
- brug kikkert flittigt.
- tag hensyn til vinden.
- tænk over baggrund og lys/skygge.

Lokkejagt

Med lovliggørelsen af jagten på det store hjortevildt er det i nogle egne af Danmark muligt at lokke sika- eller kronhjort ind til skud ved at imitere lyden af en rivaliserende hjort. Det er en intens jagtform, der er de få forundt. Jagtformen kræver at buejægeren, ude over evnen til at kalde, også har gode evner inden for både pyrsch- og anstandsagt. En af udfordringerne ved denne jagtform er, at hjorten vil være meget opmærksom mod det sted, hvorfra lyden kommer og dermed være opmærksom mod jægeren. Dette paradoks kan evt. løses ved, at en anden end jægeren selv kalder fra et sted lidt fra buejægeren.

Lokkejagt kan også anvendes til buejagt på ræv, hvor ræven lokkes ind med lyden af et, hvad der skal forestille at være et nødstedt byttedyr. Her kan rævens opmærksomhed evt. fanges ved hjælp af en såkaldt "lokkehale", der er en mekanisk anordning, der stilles fremme foran jægeren, hvor den imiterer det nødstedte dyr.

Husk:

- sæt dig i god vind.
- mål afstande ud, når du sætter dig.
- afprøv skydestilling med buen trukket.
- placer dig, så du opfylder kravene for de fire B'er.
- klip evt. kviste væk.
- vær opmærksom på at vildtet ikke sikrer direkte på dig.

Jagt på flyvende vildt

Ganske få buejægere driver denne jagtform. Nogle skyder over stående hund, hvor hunden tager stand for eks. en fasan eller agerhøne. Ved standen rykker en eller et par skytter op bag hunden, hvor de med flu flu pile forsøger at nedlægge fugle, hunden rejser på kommando. En anden mulighed for at skyde fugle i flugten er trækjagt på eks. gæs, duer eller ænders trækroute eller fra skjul over lokkefugle.

Husk:

- anvend flu flu pile, hvis der skydes med skarpe spidser.
- træn på bevægelige mål inden jagten.
- kend reaktionsmønstret på de fuglearter, der jages.
- arranger skjulet, så det er muligt at trække buen uden fuglene ser dig.
- træk buen, inden hunden sendes frem for at rejse fuglen.

Regulering med bue

Indtil den revision af bekendtgørelse om vildtskader af 27. juni 2018, som gav Naturstyrelsen mulighed for at tillade regulering med bue, var denne alene forbeholdt krudtvåben.

Som udgangspunkt gav revisionen mulighed for, at buen visse steder kan anvendes som supplement til brug af krudtvåben, men ikke i stedet for disse. Det kunne være i forbindelse med regulering på f.eks. kirkegårde, hvor det ikke er sikkerhedsmæssigt forsvarligt at affyre en riffel eller et haglvåben, og hvor buen af hensyn til fremtoning over for besøgende ligeledes vil være at foretrække.

I juni 2019 blev det muligt for buejægere – via revirets ejer eller forpagter – at søge om dispensation til at regulere mårhund under anden jagt eller om natten, mens revisionen af vildtskadebekendtgørelse pr. 1. juli 2020 gav mulighed for, med buen at regulere mårhund og vaskebjørn uden forudgående tilladelse i forbindelse med bukkejagt.

Voksne ræve og rævehvalpe må ikke reguleres med bue, hverken i forbindelse med bukkejagt eller uden forudgående tilladelse i andre situationer.

Pr. 1. juli 2020 blev der åbnet mulighed for – uden forudgående tilladelse – at regulere mårhund og vaskebjørn med bue i forbindelse med bukkejagt.

Muligheder for regulering med bue:

1. Efter ansøgning kan buen anvendes til regulering visse steder som supplement til brug af krudtvåben, men ikke i stedet for disse.
2. Efter ansøgning godkendt af den stedlige vildtkonsulent kan mårhund reguleres om natten med bue.
3. Regulerer mårhund og vaskebjørn kan foretages uden forudgående tilladelse i forbindelse med bukkejagt.

Jagt i udlandet

Buejagt er tilladt over det meste af verden og i de fleste europæiske lande.

Er du interesseret i at komme på buejagt i udlandet og har brug for et par gode råd, så tøv ikke med at kontakte FADB. I foreningen har vi medlemmer, der har nedlagt alt lige fra elefant til bæver med bue og pil.

Lande, hvor buejagt er tilladt:

– Åland.	– Bulgarien.
– Finland.	– Grækenland.
– Estland.	– Belgien.
– Litauen.	– Tyrkiet.
– Frankrig.	– New Zealand.
– Belgien.	– Australien.
– Spanien.	– Sydafrika.
– Portugal.	– Zimbabwe.
– Italien.	– Tanzania.
– Ungarn.	– Zambia.
– Kroatien.	– Botswana.
– Slovakiet.	– Mozambique.
– Serbien.	– Namibia.

- Forenede Arabiske Emirater.
- hele det nordamerikanske kontinent, inkl. Grønland.
- alle lande på det sydamerikanske kontinent, i hvilke jagt generelt er tilladt.

Lovgivning vedr. buejagt

Ud over at buejægere selvfølgelig skal overholde generel jagtlovgivning, er der også en del paragrafer specielt tilegnet buejægere og buejagt.

Danmarks Jægerforbund har på deres hjemmeside et total overblik over jagtrelevant lovgivning:
www.jaegerforbundet.dk/jagt/regler-og-sikkerhed/jagtlovgivning/

Bekendtgørelse af lov om jagt og vildtforvaltning:
<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/265>

Buejagtprøven (Bekendtgørelse om jagttegn):
<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1009>

Jagtmåder, jagtredskaber:
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=196508>

Våben og ammo der må bruges til jagt:
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=182003#id5f949785-9821-4f5e-b2b8-5b7b578fcdd2>

Forsøg med buejagt på dåvildt, sikavildt og kronvildt:
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=202839>

Mit jagttegn:
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=203011#id447573d3-1e02-4317-8b4d-d2593e5b44c9>

Indberetning af større hjortevildt nedlagt med bue:
<https://www.fadb.dk/husk-at-indberette/>

Uden for pensum

I dette afsnit har vi samlet nyttig information, som ikke er pensum til buejagtprøven, men som er godt at vide for en buejæger.

Hvad er FADB

Buejagt er en jagtform, der bringer jagtopplevelserne helt ind under huden. Jagtformen trækker rødder tusinder af år tilbage i tiden. Samtidig er buejagt en jagtform, der i nutiden oplever en stigende popularitet blandt moderne jægere.

Muligheden for at gå på buejagt i Danmark er IKKE givet. Foreningen af Danske Buejægere (FADB) arbejder som interesseorganisation med at bevare og forbedre retten til at gå på buejagt i Danmark.

Medlemmer af FADB har mulighed for at deltage i træningsskydninger på lokalklubbernes mange træningsbaner over hele landet. Ligesom foreningen årligt afholder en eller flere konkurrenceskydninger under jagtrelevante forhold for medlemmerne.

Med 2.500 medlemmer i ryggen er foreningen en af Europas største buejagtsorganisationer. Gennem et medlemskab er du med til bakke op om sagen og kan nyde godt af foreningens mange tilbud ...

Læs om **FADBs historie**

Lokalforeninger under FADB

Under FADB findes en lang række lokalforeninger, som gør et enormt stort stykke arbejde for buejagten i Danmark. Lokalforeningerne er samtidig med til at sikre et meget højt fagligt niveau blandt danske buejægere. Det kan på det kraftigste anbefales, at du som medlem af FADB gør brug af den videnbase, foreningerne udgør.

Få mere at vide om FADB's lokalforeninger, det arbejde de laver og hvilke muligheder du tilbydes:

[FADB - brug lokalforeningerne - YouTube](#)

Kontaktinformation til: **Lokalforeninger under FADB**

De fire B'er

Uanset hvor god en camouflagbeklædning man vælger, er der stadig meget man kan gøre for at komme så uset som muligt frem i terrænet. I forsvaret lærer man om de fire B'er; bevoksning, belysning, baggrund og bevægelse.

- Bevoksning

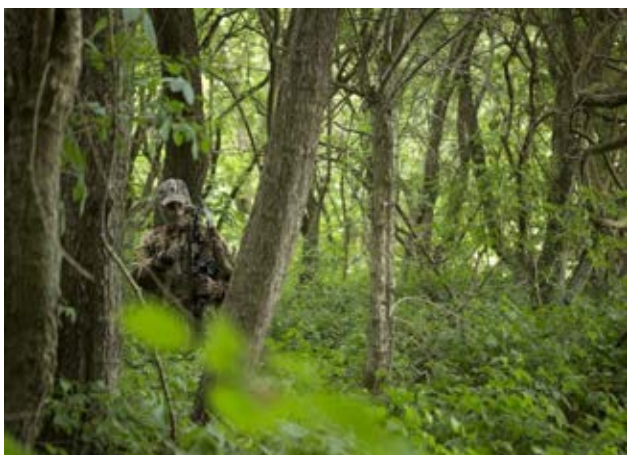
Kan bruges på flere måder til at forstærke ens camouflagbeklædning. Ved anstandsagt, kan man f.eks. placere sig med noget passende bevoksning omkring sig, så man forbedrer virkningen af ens beklædning og bryder egne konturer.

Ved pyrschjagt kan man bruge bevoksningen til at sløre sine bevægelser ved f.eks. at have noget bevoksning imellem sig selv og vildtet.

– *Belysning*

Man skal for vidt muligt bruge de steder i terrænet, som er mest mørke eller skyggefulde. Befinder man sig i fuldt sollys, er man meget synlig på alle afstande og vildtet har således meget let ved at se dig og dine bevægelser. Kan man komme til at bruge terrænet, så man har sollyset i ryggen, så vildtet skal kigge mod solen, har man en klar fordel. Skal man krydse områder, der er oplyst af sollys, skal man gøre sig så lille som muligt og bevæge sig langsomt, da bevægelser nemt detekteres af vildtet.

– *Baggrund*

En god baggrund kan være en bakke, et levende hegn, en mørk skov, noget buskads eller lignende. Baggrunden er med til at sløre silhuetten af buejægeren. Baggrunden skal helst være skyggefuld eller lidt mørk, da den – hvis den er for lys, kan være med til at gøre dig meget synlig som en mørk silhuet imod det lyse.

– *Bevægelser*

Her kan vi lære noget fra rovdyrene. Når de sniger sig ind på byttet, gør de sig mindre og bevæger sig i slow motion, og de stopper straks, hvis byttedyret bevæger sig. Rovdyret fortsætter når byttedyret igen er i ro. Vildtet vi jager er rigtig gode til at opdage hurtige bevægelser og reagere på dem. Som buejæger skal man ned i tempo og foretage alle bevægelser langsomt. Vildtet er vant til, at der altid er nogen bevægelse omkring dem, som eks. blade og grene, der bevæger sig vinden. Disse bevægelser

er altid rolige og statiske og ikke i pludselige ryk. Indøv på skydebanen at tage buen langsomt op og trække den langsomt. Hold buen oppe til du har hørt pilen ramme målet.

I denne film illustrerer buejægere, hvordan han har taget højde for de fire B'er – bevoksning, bevægelse, belysning, baggrund.

[De fire B'er - bevoksning, bevægelse, belysning, baggrund - YouTube](#)

Camouflage

Ordet camouflage stammer fra det franske sprog og betyder at maskere sig. Naturen har gennem millioner af års evolution udviklet en bred vifte af virksomme camouflagemønstre som i større eller mindre grad bruges som inspiration, når vi skal lære at falde i et med naturen.

I naturen bliver camouflage med stor succes brugt af både byttedyr og rovdyr. Gennem årtusinder har evolutionen tilpasset camouflagen til den enkelte dyreart, dens levevis og omgivelser.

Efter anden verdenskrig er camouflage blevet mere og mere populært både i militæret og til jagtbrug. Der bliver forsket meget i de forskellige camouflagemønstre og hvordan de kan bruges i jagtlig sammenhæng.

Der bliver samtidig forsket i, hvordan dyrenes øjne er sammensat, og hvilke farver de kan se. Videnskaben er enige om, at pattedyr kan se i sort/hvid samt grå nuancer. Dyr kan med sikkerhed ikke skelne røde og grønne farver. Fugle har et mere farveudviklet syn, der er på linje med vores eller måske endda lidt bedre, idet de har en farvefølsom receptor mere i øjet end mennesket.

På dette foto ses jægeren som mennesker og de fleste fugle vil se ham.

På dette fotos ses jægeren, som de fleste pattedyr ville se ham.

Camouflagens formål

Formålet med at bruge camouflagbeklædning, er at sløre jægerens omrids og bevægelser så denne bedre falder i et med omgivelserne. Kunsten er – gennem den rigtige camouflage – at undgå, at blive opfattet som noget ”farligt” af vildtet. Omridset af et menneske er for mange dyr lig med noget farligt, især hvis man er tæt på, som buejægere pr. definition er.

Som buejæger vil vi gerne så tæt på vildtet som muligt og her kan camouflage, hvis den ellers bruges rigtigt, være en god hjælp.

Mikro og makro mønstre

De fleste camouflagemønstre er sammensat af mikro og makro mønstre.

– *Mikro mønstre:*

Er opbygget af forholdsvis tæt mønster uden store sammenhængende felter. Denne type virker bedst på tæt hold, da det den på længere hold vil fremstå monoton og ensartet. Camouflage bestående udelukkende af denne type anvendes derfor bedst til f.eks. anstandsjagt.

– *Makro mønstre:*

Er opbygget af et mønster med store flader, der bryder jægerens konturer og slører bevægelser. Der er tale om en type camouflage, der har den bedste virkning på længere afstande.

I mange moderne mønstre bruger man en kombination af begge disse typer mønstre, hvormed man opnår en forbedret allround-effekt.

Camouflagetyper

De mest almindelige camouflagemønstre som er på markedet herhjemme, kan groft opdeles i følgende grupper:

– *Mimicry*

Er et mønster, som skal efterligne ting, der er naturlige. Det består af billeder som blade, grene, siv og lignende. Billederne, der printes på tøjet, er typisk lavet, så det fremstår med en form for 3D- eller dybdeeffekt, da de forskellige emner er lagt oven på hinanden. Denne type mønster er god til anstandsjagt, og det findes til mange forskellige terræntyper.

- *Digital*

Er et unaturligt mønster, som ikke findes i naturen. Det består af en masse små firkanter, som typisk er sammensat i en kombination af mikro- og makromønstre. Der kan laves forskellige effekter i mønstret i forhold til, om det skal bruges til jagt på langt hold eller kort hold, ligesom det findes i forskellige farvekombinationer, alt efter hvilket terræntype det skal bruges i.

Mønstret blev i første omgang produceret til militær brug, men bliver nu også anvendt af producenter til jagtbranchen. Camouflagemønstret bliver løbende udviklet i takt med, at man bliver klogere på, hvad vildtet kan og ikke kan se. Denne type camouflage bliver mere og mere populær, da det har vist en god effekt i mange terræntyper.

– *Abstrakt*

Er den type mønster, som fra begyndelsen blev brugt til moderne camouflage. Det er en type, som godt kan genkendes i naturen og som består af forskellige afdæmpede farver, sammensat i forskellige mønstre. Denne type findes i mikro- og makromønstre og kombinationer alt efter, hvilke brug det er tiltænkt.

– *3D camouflage*

Er typisk et mønster, som består et bladlignende materiale, der giver en ægte dybdevirkning. Ved brug af denne type mønstre bliver jægerens omrids ofte godt sløret. Flere producenter af mimicrymønstre har et 3D sæt i deres program. Denne type er god til anstandsjagt, men som buejæger skal man dog være opmærksom på, at der måske med en saks skal trimmes lidt af 3D-bladenes, så disse ikke skaber problemer i forhold til streng og kabler på buen.

- Ghillie suits

Er også en type 3D sæt til jagtbrug. Det består af en masse garn/tråde, som er påsat en overtræksdragt af net. Denne type er ikke særlig velegnet til buejagt, da der skal trimmes rigtig meget for, at der ikke skal opstå problemer i forhold til streng og kabler.

– Sne camouflage

Stort set alle de ovennævnte typer findes i hvid snecamouflage. Snecamouflage, der bruges i Danmark skal helst være lavet med et mønster over den hvide grundfarve, for selv om terrænet er dækket af sne, vil der altid være skygger fra grene, buske og lign. Kig altid på det terræn, du skal jage i og vælg din snecamouflage ud fra, hvad der passer bedst.

Det rigtige valg

Hvilken af de ovennævnte typer camouflage man vælger, er en smagssag. Man skal for så vidt muligt finde et eller flere mønstre, som passer til det terræn, man jager i til daglig. Hvilket mønster, der passer bedst kan sagtens skifte i løbet af året. I bukkejagten om sommeren og i det tidlige efterår kan det være en type, som passer bedst, mens det sent på efteråret, når løvet er faldet og om vinteren, kan det være en helt anden.

Når man som buejæger skal ud og investere i et nyt sæt camouflagbeklædning, skal man være opmærksom på, hvor meget lyd der i tøjet, når man bevæger sig. Meget af det tøj som sælges i Danmark har en vind- og vandtæt membran, og der kan være stor forskel på, hvor meget eller hvor lidt denne støjer. Til buejagt skal det være så lydløs som muligt, da vi gerne vil have vildtet tæt på for at kunne afgive et sikkert skud. Nogle membrantyper støjer eks. rigtig meget i frostvejr, mens andre ikke har denne tendens. Et lille fif kan være, at du "blødgør" nyt jagttøj ved at komme det en tur i en tørretumbler sammen med en håndfuld tennisbolde. Lad tumbleren køre et par timer på kold luft.

Under buejagt er det ikke nok, blot at camouflere sig med jakke og bukser, man skal også huske at få dækket ansigt og hænder. Her kan man vælge at bruge handsker og ansigtsmaske eller camouflagecreme, der smøres direkte på huden. Camouflage af hænder og ansigt skal dog helst ligne resten af ens beklædning for at få den fulde effekt i forhold til sløringen.

Vindretning og fært

Man skal altid tage hensyn til vindretningen og færtafgivelse, for selv om man ikke bliver set af vildtet, kan de ved deres lugtesans uden problemer afsløre buejægeren, hvis vindretningen er forkert. Hvis camouflagen er optimal til det omgivende terræn og vinden driller, kan man nogle gange opleve, at vildtet reagere på ens fært, ved at gå i en cirkel omkring buejægeren for at lokalisere faren.

Jagt er for så vidt muligt, hvis man bevæger sig mod vinden, men vær opmærksom på at vinden kan ændre retning drastisk ved f.eks. lysninger, større skovspor, store beplantninger eller niveauændringer i terrænet og lignende. Til at tjekke vindretningen kan man bruge en lille flaske med talkum, som spredes ud i luften og på den måde følger vindretningen og giver jægeren de svar, han skal bruge.

Buegrejet

Tjek at der ikke er nogle effekter på buen og grejet, som kan give genskin i sollys. Sørg for at have lyddæmpet streng og kabler, så skuddet bliver så lydløst som muligt. Dæk evt. farvestrålende faner på pilene i koggeret med et overtræk.

Trimning af buen

Formålet med at trimme en jagtbue, er at sikre at buens energi bliver omsat mest muligt effektivt til kinetisk energi i målet, og at pilen rammer det samme sted ved hvert skud. Dette gøres ved, at sikre en optimal bevægelse af pilen ud af buen. Når pilen forlader buen helt rent, flyver pilen mest ens fra skud til skud og mister ikke energi ved dårlig pileflugt og/eller berøring med buen. En trimmet pil og bue giver også en større tolerance for skyttens variationer i skydestilen. Man kan sige, at en trimmet bue opleves mere ”tilgivende” over for fejl.

Når man trimmer en bue, gælder det om at få skyttens teknik, pilens dynamiske egenskaber i skuddet og buens indstillinger, til at passe sammen i en treenighed.

Faktorer som påvirker buens trimning:

- Forkert håndstilling som vrider buen i skudøjeblikket.
- Uens skydestil fra skytten så teknikken varierer fra skud til skud.
- Forkert ankerpunkt, hvor strengen presses for hårdt imod ansigtet eller fanerne ligger klemmt mellem pileskaftet og kinden.
- Fanekontakt når pilen forlader buen. Det kan være med indersiden af buens håndsektion eller faner, som rør kablerne. Oftest er det dog fanekontakt med pilehylden, som er problemet.
- For blød pil, så pilen bøjer for meget lige i skudøjeblikket.
- Strengen rammer armbeskytter eller ærme på jakke
- Forkert indstillet pilehylde så angrebsvinkel på pilen er forkert i forhold til buens centerskud.
- Forkert højde pånockpunkt eller pilehylde, så pilen ikke ligger vinkelret på buestrengen.
- Forkert synkronisering af buens cams, så cams ikke arbejder samtidig i deres trækcyklus.
- Camlean på top eller bund cam, så strengen bliver påvirket sidevers i det øjeblik cams drejer rundt i skuddet.
- For lidt ”Front of center” balance på pilen.
- Forkert ”tiller mål”. Dette sker hvis top og bund ben ikke er justeret lige hårdt.

Når man har klaret pkt. 17 i den nedenstående gennemgang, så der er perfekt riv i papiret og måske også pkt. 18 og 19, vil buen være i optimalt trim.

Ændrer man sidenhen på noget i sin opsætning, kan det godt betale sig at kontrollere om trimmet stadig er ok.

Grundindstilling

Pkt. 1

Start med at indstille buens pund, så det passer til din formåen. Mange buejægere skyder med for mange pund i forhold til deres teknik og styrke.

Pkt. 2

Kontroller at begge ben er justeret lige hårdt. Kan gøres ved at måle strengens højde ned til benenes sadel. Dette kaldes at kontrollere ”tiller mål”.

Pkt. 3

Juster (hvis muligt) træklængden så buen passer til skyttens træklængde. Det er lettest at justere træklængden, inden man trimmer. Hvis man på et senere tidspunkt ændrer på buens træklængde, bliver man nødt til at kontrollere buens trim igen.

Pkt. 4

Kontroller buens cams for cam lean. På buer, hvor det kan justeres med yokes, kan man med fordel starte med at have cams stående helt lige med strengen, eller en lille smule kantet ud mod kablesiden.

Pkt. 5

Indstilling af cam synkronisering. Kontroller på et drawboard at begge stop (for 2 cam buer) rammer ben/kabler på samme tidspunkt. Hvis cams ikke er synkrone, vil hjulene ikke arbejde ens i trækkurven. Hvis cam synkronisering er forkert, kan der opstå en lodret bevægelse af nockpunktet, når strengen flyver frem for at slippe nocken. Desuden vil "dalen" i trækcyklus blive for lang, og det føles som om, stoppet på buen kan give sig. På "one cam" buer og visse "hybrid systemer" er det ikke nødvendigt at synkronisere cams til hinanden.

Trimning af pilene

Pkt. 6

Kontroller at alle pile, der bruges til trimning er helt ens, vejer det samme og er helt lige. Pilenes "rethed" afhænger ofte af prislejet for den pågældende pil. Hvis man trimmer med 3 pile hvoraf en er skæv, vil det give varierende resultater i trimningen og deraf ukorrekt respons på resultatet af den skæve pil. Man kan kontrollere pilenes rethed i en "spinner" eller ved at rulle skafterne på en helt plan bordplade.

Trimning af montageudstyr

Pkt. 7

Monter pilehylde så undersiden af pilen flugter med undersiden af hullet til pilehyldemontage skruen, når pilen ligger på pilehylden.

Pkt. 8

Juster pilehyldens angrebsvinkel, så pilespiden ligger lige bag strengen, når man på øjemål flugter strengen ned i midten af håndsektionen.

Pkt. 9

Hvis man bruger "fald ned" hylde, skal timing af hylde justeres så hyliden rejser og falder på det korrekte tidspunkt.

Pkt. 10

Bind top og bund nockpunkt så pilen kommer til at ligge vandret på pilehylden med bund af pil ud for bund af gevindhul til pilehylde.

Pkt. 11

Isæt peep i strengen. Kendes peep højden overnockpunktet, isættes peepet på dette sted. Er man i tvivl om peep højden, isættes peep ca. 16 cm over nederste nockpunkt og så justeres peep senere. Peepets placering i strengen kan godt flyttes uden at påvirke buens trim.

Pkt. 12

Roter strengen så peep vender den rigtige vej i strengen. Dette gøres ved at bruge en buepresse til at løsne strengen.

Pkt. 13

Monter et loop. Længden på loopet afhænger af geometri på det anvendte release og anatomi på skyttens kæbeparti og næse. Loopet skal justeres, så et korrekt ankerpunkt opnås.

Pkt. 14

Monter sigte, pilekogger og stabilisator.

Pkt. 15

Kontroller om pilen har frigang ud af buen. Dette gøres lettest ved at påføre et tyndt lag rød læbestift til den yderste kant af alle 3 faner. Herefter afskydes pilen. Hvis der er kontakt med buen nogen steder, vil man kunne se en markering med læbestift på buen.

Hvis der ikke er frigang, kan man prøve at roterenocken en smule så fanerne skifter placering. Hvis der bliver ved med at være fanekontakt, kan det være nødvendigt at skifte til en anden fane geometri. Ofte kan høje faner som f.eks. Bohning Blazer faner, være svære at få fri af pilehylde og bue uden kontakt. Hvis man på alle sine faner har en sort streg det samme sted, kan det indikere, at man har fanekontakt med bue/pilehylde.

Papirtest

Pkt. 16

Stå cirka 2 m fra et ark papir og skyd igennem dette. Pilens hul i papiret vil indikere om pilen flyver helt lige ud af buen. Man ønsker et "bullet hole" således at pilens spids og pilens nock flyver igennem papiret i nøjagtigt det samme punkt.

Pkt. 17

Har man ikke det ønskede "bullet holde" i papiret skal man i gang med at justere:

- Det kan være pilen, som er for blød.
- Det kan være nødvendigt at justere hylden en smule ud/ind fra buen.
- Det kan være nødvendigt at justere pilehylden lidt op/ned.

Dårligt hul i papiret kan også skyldes forkert håndstilling eller dårligt ankerpunkt.

Lykkes det efter justering af ovenstående stadig ikke at få bullet holde, kan man gå til avancerede muligheder. Dette skal udføres af personer som har forstand på bueopsætning.

Avanceret trimning

Avancerede muligheder er Yoke tuning, hvor man manipulerer med buens cam lean. Man kan også lave ”schimming”, hvor man flytter spændskiver fra side til side på cam aksel. Herved kan buens cams flyttes sidevejs på akslen. En anden mulighed er at manipulere buens ”nock travel” ved at justere på den under pkt. 4 cam synkronisering

Pkt. 18

Når man har perfekt ”riv” i papiret under papirtest, kontrollerer man igen, at der stadig er fanefrigang på fanerne.

Når man har klaret pkt. 17 er buen i princippet i en optimal grundtrimning.

Ønsker man at gå lidt videre kan man gå til lidt mere avancerede øvelser:

Pkt. 19

Walk back test. Man skal stå på 10 m afstand og indskyde sit sigte, så det rammer præcist den prik man sigter på. Herefter går man tilbage til 20 m og skyder en pil. Derefter til 30 m og skyder en pil. Det er vigtigt, at man bruger samme sigtepin som på 10 m og man må ikke indstille sigtet. Hvis pilene på lange afstande sidder til venstre for 10 m pilen, skal pilehylden lidt mod venstre. Hvis de lange pile sidder til højre for 10 m pilen, skal pilehylden lidt mod højre.

Krybe-test

Pkt. 20

Som buejæger kommer man nogle gange til at stå længe i optræk. Nogen buer kaster forskelligt med pilen, afhængigt af om man skyder buen fra et ankerpunkt trukket tilbage helt hårdt op i væggen, eller om man ligger på forsiden af trækkurvens ”dal” (man kryber frem).

For at kontrollere ”creep”, stiller man sig på 20-25 m afstand og skyder efter en vandret streg (f.eks. et stykke tape). Man skyder 3 skud efter strengen, hvor man trækker buen så hårdt i stoppet som muligt. Herefter skyder man 3 skud, hvor man kun lige holder buen i let off positionen, lige inden strengen stikker af fremad (man kryber frem).

Der kan ske 3 ting:

- Enten sidder alle 6 pile på lige linje. Så er alt ok.
- De 3 ”krybe-skud” fra forkanten af dalen kan sidde højere end de 3 første.
- De 3 ”krybe-skud” fra forkanten af dalen kan sidde lavere end de 3 første.

Afhængig af resultatet kan man justere buens synkronisering, så pilene sidder på linje uanset hvor hårdt man trækker buen i stoppet.

Sidder de 3 ”krybe-skud” højere, skal man forkorte kablet til top cam ved at sno kablet mere, eller man kan forlænge kablet til bund cam ved at fjerne snoninger.

Sidder de 3 ”krybe-skud” lavere, skal man forkorte kablet til bund cam ved at sno kablet mere eller man kan forlænge kablet til top cam ved at fjerne snoninger. Der skal foretages små justeringer med ½ snoning ad gangen.

Skydeskive til bueprøven

Skiven til skydeprøven til buejagttegn ser sådan ud. Området, der skal træffes med fem ud af seks pile, er markeret med en tynd linje.

Spine/pilens stivhed

Stivheden af en pil benævnes ”spine” (engelsk for rygrad).

For buer, hvor pilen ikke ligger på centerlinjen for buebenene, er det vigtigt at pilens spine passer til buens træklængde og styrke samt pilespidsens vægt. Dette vedrører altså typisk klassiske langbuer, hvor der ikke findes en udskæring i håndsektionen, som når ind til midten af buen. Når pilen derfor ligger skævt i forhold til planet gennem streng og bueben, kan det umiddelbart undre, at pilen alligevel flyver lige fremad. Dette fænomen er beskrevet som ”Archer’s paradox”, altså bueskytten selvmodsigelse. Med den korrekt spine vil pilen bøje og på den måde undgå at blive

“skubbet” til siden af buen. Nedenstående slowmotion film viser hvordan pilen opfører sig i skuddet.

Bemærk at for buer, hvor pilen ligger centreret i skudlinjen når buen er trukket, er Archer’s paradox ikke relevant. Dette er typisk for compoundbuer, hvor pilen blot skal have tilstrækkelig spine/stivhed.

Korrekt pil / spine

[arrow ok spine 3 - YouTube](#)

[arrow ok spine 2 - YouTube](#)

For svag pil / høj spine

[arrow weak spine 3 - YouTube](#)

[arrow weak spine 2 - YouTube](#)

For stiv pil / lille spine

[arrow strong spine 3 - YouTube](#)

[arrow strong spine 2 - YouTube](#)

Det obligatoriske kursus

[Kursus til buejagttegn - YouTube](#)

Bekendtgørelse om jagttegn

www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=182072

Huskeliste til bueprøven

Tilmelding og datoer

Tilmelding til buejagttegnskursus og prøve foregår hos FADB’s lokalforeninger.

Før prøven skal du:

- Betale prøvegebyret på kr. 540,-
- Tilmelde dig en buejagtprøve på ”[Mit jagttegn](#)”.
- Hvis du skal aflægge den skriftlige prøve, skal du sikre dig, at din buejagtkursuslærer har registreret, at du har gennemført det obligatoriske buejagtkursus. Oplysningen kan ses på ”Mit jagttegn” under fanen ”Min profil” under ”Prøver og kurser”. Uden denne registrering vil du ikke kunne tilmelde dig buejagtprøven.

På prøvedagen skal du:

- Medbringe fysisk billedlegitimation med personnummer (f.eks. pas, kørekort, knallertkørekort eller legitimationskort udstedt af Borgerservice) og gyldigt jagttegn.
- Medbringe bue og pile, som opfylder de krav, der ifølge § 5, stk. 1, nr. 1 i Miljøministeriets (tidligere Miljø- og Fødevareministeriet) bekendtgørelse nr. 1397 af 22. september 2020 om våben og ammunition, der må anvendes til jagt m.v., gælder for jagt på råvildt, eller træningsindsats, som svarer hertil.

Om prøven:

Buejagtprøven omfatter en skriftlig og en praktisk prøve. Begge prøver skal bestås. Den skriftlige prøve skal være bestået, inden den praktiske prøve kan aflægges.

Hjælpemidler, herunder elektronisk afstandsmåler og mobiltelefoner, må ikke anvendes til nogle af prøverne.

Du kan finde en kørselsvejledning til prøvestedet på "**Mit jagttegn**" under fanen "Prøver".

Om den skriftlige prøve:

Den skriftlige prøve består af 20 spørgsmål, hvoraf mindst 18 skal besvares rigtigt. Spørgsmålene besvares

ved afkrydsning i den rubrik, du mener, er den rigtige. Der må kun sættes ét kryds ud for hvert spørgsmål.

Du har 20 minutter til besvarelse af spørgsmålene.

Husk, at du kan få forklaret meningen med spørgsmålene, og at du kan få læst spørgsmålene op.

Om den praktiske prøve:

Den praktiske prøve omfatter:

- Skud til 6 vildtfigurer med én pil til hver.
- Våbenbehandling og sikkerhed i forbindelse med skudafgivelse.

For at bestå prøven skal du:

- ramme 5 af de 6 figurer inden for det indtegnede område, der angiver træfområdet (hjerne/lungeregionen).
- udvise en forsvarlig behandling af våbnet.

Den praktiske del af prøven skal betragtes som en jagtsituation. Du må derfor ikke stille på sigtet efter, at du

er startet på prøvebanen. Dog tillades det, at du korrigerer sigtet for en fejlindstilling efter skuddet til den

første målfigur, men ikke for at afstandskorrigere.

Der må ikke anvendes elektronisk afstandsmåler, herunder sigte med elektronisk afstandsmåler, til prøven.

Hvis du har påmonteret sigtemiddel med elektronisk afstandsmåler, skal afstandsmåleren ifm. kontrolskydningen inden den praktiske prøve blændes af med tape eller lignende, eller batteriet skal fjernes fra sigtemidlet, så afstandsmåleren ikke fungerer. Den kontrolansvarlige sørger for dette, og påfører 'EA' på dit prøveskema.

Den prøvesagkyndige afgør, om kravene er opfyldt.

Afbud:

Et evt. afbud til en buejagtprøve skal foretages senest 4 dage inden prøven. Afbud skal ske ved at afmelde sig

prøven på ”Mit jagttegn”.

Efter du har meldt afbud, skal du selv gå ind og vælge en ny buejagtprøvedato.

Udebliver du fra en buejagtprøve uden rettidigt afbud, tæller dette som et forsøg og det indbetalte gebyr

tilbagebetales ikke.

Prøveperiode:

Aspiranter, der ikke består buejagtprøven i deres første forsøg, skal ikke indberettes igen til næste prøvesæson med mindre de tager et buejagtkursus helt forfra. Aspiranten har nemlig 18 måneder fra gennemførelse af obligatorisk buejagtkursus til at bestå buejagtprøven. I de 18 måneder har aspiranten op til 3 forsøg, dvs. højst 3 skriftlige og 3 praktiske prøver.

Gyldighedsperiode:

Bestås prøven, giver den adgang til at drive buejagt i 5 år med den buetype, som prøven er bestået med. I den 5 års periode kan buejægeren, hvis man også ønsker at drive jagt med anden buetype, end den prøven er aflagt med f.eks. langbue, aflægge en praktisk prøve med denne buetype.

Klagevejledning:

Du kan klage over den prøvesagkyndiges afgørelse af din prøve indtil 4 uger efter, at du har været til prøven.

Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Miljøstyrelsen
Att. Jagttegn
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

Henvendelser pr. e-mail: jagttegn@mst.dk

(oplys dit fulde navn, adresse, fødselsdato og evt. ID-nummer, som findes på dit jagttegn, da det vil lette ekspeditionen).

Telefonisk henvendelse: Tlf.: 72 54 24 24 (alle hverdage kl. 9-12).

Brækning af råvildt

[Vildt & Jagt: Opbrækning af råvildt - YouTube](#)